

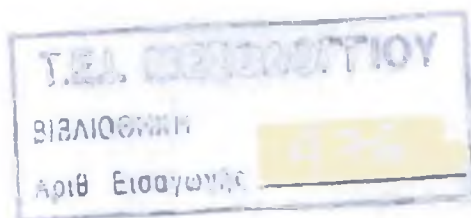
ΤΕΙ ΜΕΣΣΟΛΟΓΓΙΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ &
ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΘΕΜΑ: «ΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΤΗΣ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ»**

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ: ΤΖΙΝΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ: ΚΑΛΟΧΕΡΗ ΛΑΜΠΡΙΝΗ

ΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΤΗΣ Ε.Ε.	1
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	1
1. ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ.....	1
2. ΓΕΝΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΟΙΝΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ.....	4
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο	7
ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ	7
ΓΕΝΙΚΑ.....	7
1.1. ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΟΛΗ ΤΩΝ ΒΛΑΒΕΡΩΝ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΤΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΠΝΙΣΜΑΤΟΣ.....	8
1.2. ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΡΚΙΝΟΥ.....	11
1.3. ΚΟΙΝΕΣ ΑΡΧΕΣ ΓΙΑ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΟΥ AIDS.....	12
1.4. ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ AIDS.....	14
1.5. ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΜΕΤΡΑ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΟΥ AIDS.....	16
1.6. Η ΠΡΟΛΗΨΗ ΤΟΥ AIDS ΣΕ ΧΡΗΣΤΕΣ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ.....	17
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο	20
ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ - ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	20
ΓΕΝΙΚΑ.....	20
2.1. ΚΟΙΝΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ.....	22
2.2. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ.....	25
2.3. ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ.....	28
2.4. ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ.....	30
2.5. «ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ».....	31
2.6. ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΚΑΙ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ.....	32
2.7. ΔΙΚΤΥΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΙΔΕΙΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ.....	37
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο	39
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	39
ΓΕΝΙΚΑ.....	39
3.1.1. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΔΙΑΚΙΝΟΥΜΕΝΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ.....	42
3.1.2. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ.....	45
3.1.3. ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΩΝ.....	46
3.1.4. ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ.....	47

3.1.5. ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.....	50
3.2. ΔΡΑΣΕΙΣ ΥΠΕΡΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΑ ΑΝΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	53
3.3. ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΙΣΗΣ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΝΔΡΩΝ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.....	56
3.3.1. ΙΣΕΣ ΑΜΟΙΒΕΣ ΑΝΔΡΩΝ - ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΑΙ ΙΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ.....	56
3.3.2. ΙΣΟΤΗΤΑ ΣΤΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ - ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΤΗΤΑΣ.....	57
3.3.3. ΙΣΕΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ 3 ^α ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ	59
3.3.4. ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.....	61
3.3.5. ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΠΑΙΔΙΩΝ.....	62
3.4. ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.....	63
3.4.1. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΑΠΟ ΟΜΑΔΙΚΕΣ ΑΠΟΛΥΣΕΙΣ	63
3.4.2. ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΗ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.....	65
3.4.3. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΑΠΟ ΑΦΕΡΕΓΓΥΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΔΟΤΗ.....	66
3.4.4. ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΑΤΥΠΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ.....	67
3.4.5. ΔΙΚΑΙΗ ΑΜΟΙΒΗ.....	68
3.4.6. ΗΛΙΚΙΑ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ.....	69
3.4.7. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ.....	70
3.4.8. ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ.....	71
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο.....	73
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	73
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	77

ΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΤΗΣ Ε.Ε.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η καταστατική αφετηρία της πορείας της κοινωνικής πολιτικής της Κοινότητας βρίσκεται τόσο στο προοίμιο όσο και στα επιμέρους άρθρα της Ιδρυτικής Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, που υπεγράφη την 25^η Μαρτίου 1957 στην Ρώμη. Η συνθήκη αυτή άρχισε να ισχύει από την 1^η Ιανουαρίου 1958. Η βελτίωση των όρων διαβίωσης και εργασίας των λαών και κρατών μελών, είναι ανάμεσα στους κυριότερους στόχους της Κοινότητας, όσον αφορά τα επιμέρους άρθρα της Συνθήκης Ε.Ο.Κ., αυτά θα μπορούσαν κάλλιστα να χωριστούν σε δύο μεγάλες κατηγορίες: α) αυτή που αφορά την ελεύθερη κυκλοφορία και εγκατάσταση των εργαζομένων και β) αυτή που αφορά τις γενικές ρυθμίσεις για την εγκαθίδρυση της κοινής κοινωνικής πολιτικής.

1. ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Σύμφωνα πάντα με το Κοινοτικό δίκαιο η ελεύθερη εγκατάσταση και κυκλοφορία συνεπάγεται την κατάργηση των διακρίσεων ως προς την ιθαγένεια όσον αφορά την απασχόληση, την αμοιβή, καθώς επίσης και άλλους όρους εργασίας. Συνεπάγεται δηλαδή την εξασφάλιση σε όλους τους εργαζόμενους των κρατών - μελών των δικαιωμάτων:

- α) της αποδοχής κάθε πραγματικής προσφοράς εργασίας,
- β) της ελεύθερης μετακίνησης για το σκοπό αυτό στα κράτη μέλη,

γ) της διαμονής σε κράτος - μέλος για την άσκηση μιας εργασίας σύμφωνα με τις εθνικές διατάξεις που διέπουν τους ημεδαπούς εργαζόμενους,

δ) της παραμονής σε κράτος - μέλος μετά το πέρας της απασχόλησης.

Στην πραγματικότητα αυτό σημαίνει ότι απαγορεύεται κάθε διάκριση όσον αφορά, την πρόσβαση σε απασχόληση και σε γραφεία εύρεσης απασχόλησης, τη διατήρηση και τους όρους απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών, των αδειών, τα συνδικαλιστικά δικαιώματα καθώς και τα θέματα που άπτονται της κοινωνικής ασφάλισης. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να επισημανθούν πέντε χαρακτηριστικά σημεία του κοινοτικού δικαίου για την ελεύθερη κυκλοφορία και εγκατάσταση εργαζομένων:

α. Τόσο η είσοδος όσο και η διαμονή των κοινοτικών υπηκόων σε κάποιο κράτος-μέλος είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με την άσκηση μιας οικονομικής δραστηριότητας.

β. Τα άρθρα της Συνθήκης κάνουν σαφή διάκριση μεταξύ μισθωτού και μη μισθωτού εργαζόμενου, δηλαδή διάκριση μεταξύ αμειβόμενης εργασίας και ανεξάρτητης δραστηριότητας.

γ. Τα δικαιώματα εισόδου και διαμονής περιορίζονται μόνο για λόγους δημόσιας τάξης, ασφάλειας και υγείας. Ωστόσο όμως οι περιορισμοί αυτοί θα πρέπει να βασίζονται στην ατομική συμπεριφορά και να μην εξυπηρετούν οικονομικούς σκοπούς.

δ. Η ελεύθερη κυκλοφορία και εγκατάσταση των εργαζομένων δεν εφαρμόζεται στο χώρο της δημόσιας διοίκησης. Για το θέμα αυτό όμως τόσο το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο όσο και η Επιτροπή δίνουν άλλες

ερμηνείες.

- ε. Το πεδίο εφαρμογής της Αρχής της ελεύθερης διακίνησης των εργαζομένων δεν περιλαμβάνει τους υπηκόους τρίτων κρατών, με εξαίρεση βέβαια τα μέλη των οικογενειών των εργαζομένων υπηκόων κράτους-μέλους, δεδομένου ότι η είσοδος και η διαμονή τους διέπονται από τις εθνικές πολιτικές και πρακτικές.

Αντικείμενα ιδιαίτερης σημασίας των συντακτών της Συνθήκης ΕΟΚ αποτελούν τα θέματα ανταλλαγής νέων εργαζομένων μεταξύ των κρατών-μελών καθώς και της εξασφάλισης κοινωνικο-ασφαλιστικών δικαιωμάτων των διακινούμενων εργαζομένων.

Πέραν όμως από τις διατάξεις που αφορούν καθαρά την κατάργηση των διακρίσεων ως προς την απασχόληση, η Συνθήκη ΕΟΚ προβλέπει παράλληλα και διαδικασίες για την αμοιβαία αναγνώριση των διπλωμάτων, πιστοποιητικών ή άλλων τίτλων και για τον συντονισμό των εθνικών νομοθετικών κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων σχετικά με την ανάληψη και την άσκηση ανεξάρτητων δραστηριοτήτων. Οι προβλεπόμενες όμως διαδικασίες δεν αποτελούν μόνο το απαραίτητο συμπλήρωμα αλλά και την λογική συνέχεια των κοινοτικών προσπαθειών για την εξασφάλιση του δικαιώματος της ελεύθερης κυκλοφορίας σε κάθε εργαζόμενο.

Όσον αφορά τις μεταβατικές περιόδους, σημειώνεται ότι η ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων ισχύει στην Ελλάδα από την 1^η Ιανουαρίου 1988, ενώ στην Ισπανία και Πορτογαλία ισχύει από την 1^η Ιανουαρίου 1993.

2. ΓΕΝΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΟΙΝΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Οι βασικές κοινωνικές διατάξεις αποβλέπουν σε γενικές γραμμές στην προαγωγή της βελτίωσης των όρων διαβίωσης και εργασίας του εργατικού δυναμικού και κατ' επέκταση στην προοδευτική άμβλυνση των ανισοτήτων/αντιθέσεων, είτε αυτές αφορούν περιοχές είτε κατηγορίες εργαζομένων/επαγγελματιών. Ο στόχος αυτός βέβαια δεν θέτει σε κίνδυνο την υφιστάμενη προστασία που παρέχεται στους εργαζόμενους από τις εθνικές νομοθεσίες.

Το κέντρο της κοινής κοινωνικής πολιτικής αποτελεί η στενή συνεργασία των κρατών-μελών για θέματα που αφορούν κυρίως την απασχόληση, το εργατικό δυναμικό, τους όρους εργασίας, την επαγγελματική εκπαίδευση, την κοινωνική ασφάλιση, την προστασία κατά των επαγγελματικών ατυχημάτων/ασθενειών, την υγιεινή της εργασίας καθώς και το συνδικαλιστικό δικαίωμα και τις συλλογικές διαπραγματεύσεις μεταξύ εργοδοτών και εργαζομένων.

Το 1974 η Επιτροπή και το Συμβούλιο υιοθέτησαν Ψήφισμα σχετικά με το πρώτο πρόγραμμα κοινωνικής δράσης αποβλέποντας:

- α) στην επίτευξη καλύτερης και πλήρους απασχόλησης,
- β) στην βελτίωση των όρων συνθηκών διαβίωσης και εργασίας και
- γ) στην ενεργό συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων και των εργαζομένων στις κοινοτικές αποφάσεις και στις επιχειρήσεις αντίστοιχα.

Το 1984, το Συμβούλιο, λόγω των σημαντικών κοινωνικο-οικονομικών μεταβολών υιοθέτησε Ψήφισμα σχετικά με το δεύτερο πρόγραμμα κοινωνικής δράσης αποβλέποντας επιπλέον:

α) στην επαγγελματική κατάρτιση στις νέες τεχνολογίες,

β) στην απασχόληση νέων και γυναικών,

γ) στην κοινωνική προστασία,

δ) στην μετανάστευση,

ε) στα προβλήματα που απορρέουν από τις δημογραφικές τάσεις,

στ) στην προώθηση του κοινωνικού διαλόγου. Συνέχεια αυτού του ψηφίσματος ήταν η υιοθέτηση αφ' ενός των κοινοτικών πράξεων με ταχύτερο ρυθμό και η επέκταση αφ' ετέρου της κοινοτικής παρέμβασης.

Θα πρέπει να επισημανθεί ότι γίνεται ξεχωριστή μνεία για την Αρχή της ισότητας αμοιβών μεταξύ εργαζομένων ανδρών και γυναικών για όμοια εργασία με στόχο την κατάργηση κάθε άμεσης και έμμεσης διάκρισης ως προς την αμοιβή μεταξύ των δύο φύλων και την αποφυγή της στρέβλωσης του ανταγωνισμού.

Άλλη σημαντική, αλλά μη δεσμευτική, διάταξη αποτελεί αυτή που αφορά των προσπάθεια των κρατών-μελών για τη διατήρηση της υφιστάμενης ισοτιμίας σχετικά με τις άδειες μετ' αποδοχών. Και αυτή η διάταξη αποβλέπει κυρίως στην αποφυγή της στρέβλωσης του ανταγωνισμού. Η πρώτη προσπάθεια για την εναρμόνιση των εθνικών ρυθμίσεων για το θέμα αυτό σημειώνεται το 1975 με την υιοθέτηση

Σύσταση του Συμβουλίου για την Αρχή της εβδομάδας των 40 ωρών και την Αρχή των 4 εβδομάδων ετήσιας άδειας με αποδοχές.

Όσον αφορά τέλος την ποιοτική αναβάθμιση του εργατικού δυναμικού, η Συνθήκη ΕΟΚ προβλέπει ειδική διάταξη σχετικά με την θέσπιση των γενικών Αρχών για την εφαρμογή κοινής πολιτικής επαγγελματικής κατάρτισης με στόχο την αρμονική ανάπτυξη τόσο των εθνικών οικονομιών όσο και της κοινής αγοράς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

ΓΕΝΙΚΑ

Η δράση της Κοινότητας στηρίζεται κυρίως στον τομέα της προστασίας της δημόσιας υγείας, με εξαίρεση τις πράξεις που αφορούν τα τσιγάρα και τις ψυχότροπες ουσίες.

Η πραγματικότητα αυτή οφείλεται κατά κύριο λόγο στο ότι ο τομέας της δημόσιας υγείας δεν συμπεριλαμβάνεται στο σύνολο των κοινοτικών αρμοδιοτήτων.

Πιο συγκεκριμένα στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Maastricht (ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1991) οι 12 εταίροι συμφώνησαν, στα πλαίσια της δεύτερης τροποποίησης της Συνθήκης, να ενσωματώσουν ειδικό άρθρο για τη δημόσια υγεία. Σύμφωνα με το νέο άρθρο, λοιπόν, η κοινοτική δράση θα αποβλέπει:

- α. στην εξασφάλιση υψηλού επιπέδου της υγείας του ανθρώπου μέσω ενθάρρυνσης της συνεργασίας μεταξύ των κρατών-μελών και υποστήριξης των εθνικών δράσεων,
- β. στην πρόληψη των ασθενειών και κυρίως των μεγάλων μαστιγών,
- γ. στην διερεύνηση των αιτιών και των τρόπων μετάδοσής τους και προώθηση της ενημέρωσης και διαπαιδαγώγησης στον τομέα της υγείας καθώς και
- δ. στην προώθηση της συνεργασίας με τις τρίτες χώρες και τους Αρμόδιους Διεθνείς Οργανισμούς σε θέματα δημόσιας υγείας.

Η 18^η Οκτωβρίου του 1991 ήταν η αφετηρία για την προστασία της δημόσιας υγείας των ανθρώπων από το κάπνισμα, προστασία από τους κινδύνους που συνεπάγονται από αυτό, προσπάθεια για την απαγόρευση διαφήμισης των προϊόντων καπνού, για τα οποία θα αναφερθούμε αναλυτικότερα πιο κάτω.

1.1. ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΟΛΗ ΤΩΝ ΒΛΑΒΕΡΩΝ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΤΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΠΝΙΣΜΑΤΟΣ

Τα κράτη-μέλη οφείλουν να λάβουν όλα τα απαραίτητα μέτρα, ώστε η περιεκτικότητα σε πίσσα των τσιγάρων που διατίθεται στην αγορά, να μην υπερβαίνει τα 12 με 15 mg ανά τσιγάρο, λαμβάνοντας ως βάση ένα υψηλό επίπεδο προστασίας του πληθυσμού με την ελάττωση της βλάβης που προκαλεί στην υγεία η πίσσα.

Ο Ιανουάριος του 1992 ήταν η έναρξη της υποχρεωτικής αναγραφής ιατρικών προειδοποιήσεων στις συσκευασίες των προϊόντων καπνού και ενδείξεων της περιεκτικότητας σε πίσσα και νικοτίνη στα πακέτα των τσιγάρων. Όλες οι μονάδες συσκευασίας των προϊόντων καπνού πρέπει να φέρουν στην επιφανέστερη επιφάνειά τους στην επίσημη γλώσσα του κράτους-μέλους τελικής εμπορίας την προειδοποίηση: «ΒΛΑΠΤΕΙ ΣΟΒΑΡΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ». Όσον αφορά τα πακέτα των τσιγάρων θα πρέπει να αναγράφονται και κάποιες άλλες ειδικές προειδοποιήσεις όπως: «ΤΟ ΚΑΠΝΙΣΜΑ ΠΡΟΚΑΛΕΙ ΚΑΡΚΙΝΟ», «ΤΟ ΚΑΠΝΙΣΜΑ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΣΚΟΤΩΣΕΙ» κλπ.

Οι επιλεγείσες προειδοποιήσεις εκτυπώνονται στις μονάδες συσκευασίας με τρόπο που να εξασφαλίζει ότι αυτές θα εμφανίζονται σε ίση ποσότητα μονάδων συσκευασίας με όριο ανοχής περίπου 5%. Στα πακέτα των τσιγάρων οι προειδοποιήσεις πρέπει να καλύπτουν τουλάχιστον το 4% κάθε μεγάλης επιφάνειας. Το ποσοστό αυτό αυξάνεται κατά 6% για κράτη-μέλη με 2 επίσημες γλώσσες και σε 8% με 3 επίσημες γλώσσες.

Οι προειδοποιήσεις που απαιτούνται να αναγράφονται στις 2 μεγάλες επιφάνειες κάθε πακέτου τσιγάρων πρέπει να είναι σαφείς και ευανάγνωστες, να έχουν εκτυπωθεί με χονδρά τυπογραφικά στοιχεία, δηλαδή να έρχονται σε αντίθεση με τον «φόντο». Αντίθετα δεν θα πρέπει να αναγράφονται, σε σημείο πάνω στο πακέτο, όπου υπάρχει κίνδυνος να καταστραφούν κατά το άνοιγμα ή να τυπώνονται στο φύλλο διαφάνειας ή σε χαρτί περιτυλίγματος.

Επίσης στην πλάγια όψη των πακέτων των τσιγάρων θα πρέπει υποχρεωτικά να αναγράφεται η περιεκτικότητα σε πίσσα και σε νικοτίνη στην επίσημη γλώσσα του κράτους-μέλους τελικής εμπορίας με ευανάγνωστο χαρακτήρα καλύπτοντας το 4% τουλάχιστον της αντίστοιχης επιφάνειας. Το ποσοστό αυτό αυξάνεται σε 6% για κράτη-μέλη με 2 επίσημες γλώσσες και σε 8% με 3 επίσημες γλώσσες.

Τα κράτη-μέλη επίσης πρέπει να απαγορεύουν κάθε μορφή διαφήμισης προϊόντων καπνού στην επικράτεια τους. Πρέπει να μεριμνούν ούτως ώστε ένα σήμα, η φήμη του οποίου έχει συνδεθεί με ένα προϊόν καπνού, να μην μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε άλλους τομείς, εφόσον το σήμα χρησιμοποιείται για ένα προϊόν καπνού.

Πρέπει επίσης να φροντίζουν ώστε τα νέα προϊόντα καπνού να μην μπορούν να επωφεληθούν από την φήμη εμπορικών σημάτων, που έχουν χρησιμοποιηθεί για προϊόν διαφορετικό από τα προϊόντα καπνού.

Να λάβουν απαραίτητα μέτρα, ώστε να απαγορεύεται κάθε δωρεάν διανομή προϊόντων καπνού. Εάν και εφόσον γίνει δυνατή, η διαφήμιση στο εσωτερικό των καταστημάτων πώλησης καπνού, η εν λόγω διαφήμιση δεν πρέπει να γίνεται ορατή από το εξωτερικό.

Το Συμβούλιο και οι Υπουργοί Υγείας καλούν τα κράτη-μέλη να απαγορεύσουν το κάπνισμα στους κλειστούς δημόσιους χώρους που αποτελούν τμήμα δημοσίων ή ιδιωτικών κτιρίων όπως: κτίρια υποδοχής ηλικιωμένων, σχολικές εγκαταστάσεις, κλειστοί χώροι θεαμάτων και εκθέσεων κ.ο.κ.

Επίσης επέκταση της απαγόρευσης του καπνίσματος σε όλα τα μαζικά μέσα μεταφοράς.

Να γίνει πρόβλεψη καθορισμού συγκεκριμένων χώρων για τους καπνιστές στα προαναφερόμενα κτίρια/εγκαταστάσεις και εάν είναι δυνατό στα μέσα μαζικής μεταφοράς κυρίως για τις μεγάλες διαδρομές.

Το δικαίωμα στην υγεία των μη καπνιστών πρέπει σε περίπτωση διαμάχης, εκτός από τους χώρους που προορίζονται αποκλειστικά για τους καπνιστές, να υπερισχύει τους δικαιώματος των καπνιστών να καπνίσουν.

Η λήψη των προαναφερομένων μέτρων καθίσταται αναγκαία για 3 σοβαρούς λόγους:

- αυξημένος κίνδυνος πρόκλησης ασθενειών του αναπνευστικού συστήματος των μη καπνιστών

- ενδεχόμενο πρόκλησης φυσικής δυσφορίας και ενόχλησης στους μη καπνιστές και
- ενδεχόμενο παρότρυνσης έναρξης του καπνίσματος.

1.2. ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΡΚΙΝΟΥ

Μία από τις χειρότερες μάστιγες του αιώνα, όπως ο «ΚΑΡΚΙΝΟΣ» δεν μπορούσε παρά να ευαισθητοποιήσει τα κράτη-μέλη και να μεριμνήσουν κατά το καλύτερο δυνατό γι'αυτό. Στόχος των προσπαθειών είναι η καταπολέμηση της μάστιγας του καρκίνου, κυρίως μέσω ανταλλαγής εμπειριών και προώθησης δράσεων για την πρόληψη του καρκίνου. Συγχρόνως με όλα αυτά θα πρέπει να γίνονται και διαγνωστικές εξετάσεις, ενημέρωση του κοινού από έμπειρους επιστήμονες σε θέματα υγείας καθώς επίσης και ερευνητική δραστηριότητα.

Γενικότερα θα πρέπει να λαμβάνονται προληπτικά μέτρα, κατά του καπνίσματος, μεταξύ ορισμένων ομάδων νέων και γυναικών.

Επίσης βρίσκονται σε πολύ καλό στάδιο οι μελέτες σχετικά με τις διατροφικές συνήθειες και την άμεση σχέση τους με τον καρκίνο.

Σε πολύ καλό δρόμο βρίσκονται επίσης και οι ενημερωτικές εκστρατείες του κοινού, σε θέματα καρκίνου, δηλ. προβολή διαφημιστικών προβολών από τηλεοπτικά κανάλια που έχουν προβληματίσει αρκετό κόσμο για την έγκαιρη πρόληψη, εξέταση και θεραπεία ίσως, του καρκίνου. Με τις απαραίτητες αντικαρκινικές διαγνωστικές εξετάσεις, έχει πολύς κόσμος προλάβει το κακό ή απλά έκανε κάποιες προληπτικές εξετάσεις.

Στην παρακίνηση του κοινού για την αγωγή σε θέματα υγείας, στις διατροφικές συνήθειες και γενικά στην πρόληψη, σημαντικό ρόλο παίζει η ευαισθητοποίηση του εκπαιδευτικού προσωπικού και ταυτόχρονα η πληροφόρηση για τον καρκίνο, μέσω διάδοσης εκπαιδευτικού υλικού.

Τέλος έχει γίνει γνώση ότι έχουν ληφθεί μέτρα για την κατάρτιση των ιατρών και του νοσηλευτικού προσωπικού, δηλαδή διοργάνωση εθνικών ή περιφερειακών συνεδρίων, δημιουργία 3 Ευρωπαϊκών Δοκιμαστικών Δικτύων Σχολής (ιατρών, νοσοκόμων και οδοντιάτρων) και ανταλλαγή εμπειριών και εκπαιδευτικού υλικού. το πρόγραμμα EUROPE AGAINST CANCER χρηματοδοτείται σε ποσό ύψους 50.000.000 ECU, ενώ η κοινοτική συμμετοχή καλύπτει το 50% περίπου των συνολικών δαπανών.

1.3. ΚΟΙΝΕΣ ΑΡΧΕΣ ΓΙΑ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΟΥ AIDS

Από τις επίσης πιο επικίνδυνες, επίμονες και θανατηφόρες μαστιγες, δεν θα μπορούσε να απουσιάσει και το AIDS, που έχει πια γίνει ευρέως γνωστό και έχει εξαπλωθεί σε όλο τον κόσμο.

Από την 1^η Ιουλίου 1991 έχει ξεκινήσει το πρόγραμμα, «Η ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΤΑ ΤΟΥ AIDS» (EUROPE AGAINST AIDS) το οποίο έχει σαν σκοπό την πρόληψη της εξάπλωσης της μαστιγας του AIDS μέσω μιας ενημερωτικής εκστρατείας σχετικά με τους παράγοντες κινδύνου του ιού HIV. Επίσης να αποφευχθούν οι διακρίσεις, ο στιγματισμός για τα άτομα τα οποία έχουν πληγεί από τον ιό HIV τα κοινώς λεγόμενα «ΟΡΟΘΕΤΙΚΑ» άτομα. Τέλος να γίνεται η σχετική θεραπεία στα άτομα αυτά και να υπάρχει το κατάλληλο ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό.

Τα πανεπιστήμια, τα ερευνητικά Ιδρύματα και οι φορείς που ασχολούνται με το AIDS, δύνανται να συμμετάσχουν στις προβλεπόμενες από το πρόγραμμα δράσεις.

Έχουν γίνει πραγματικότητα, αρκετές ενημερωτικές εκστρατείες, που απευθύνονται στο ευρύ κοινό και τις ομάδες/στόχους για την διάδοση των αποτελεσμάτων των δράσεων που επηρεάζουν την συμπεριφορά. Επίσης γίνονται συχνά και ενημερώσεις σκοπιμότητας για την ευαισθητοποίηση του κοινού, μέσω των μέσων μαζικής ενημέρωσης. Πολλές φορές μιλούν οι ίδιοι οι φορείς, για την ζωή τους πριν το AIDS, για την ζωή τους τώρα και την συχνή λάθος αντιμετώπισή τους και απόρριψη από το υπόλοιπο κοινωνικό σύνολο. Η απόρριψη όμως αυτή, κάποια στιγμή πρέπει να σταματήσει, γιατί οι άνθρωποι αυτοί τώρα έχουν την ανάγκη της οικογένειας των φίλων, της εργασίας, της συντροφιάς, της φροντίδας. Όλοι θα πρέπει να τους σταθούμε, για να μπορέσουν και εκείνοι να συνεχίσουν, άλλος περισσότερο, άλλος λιγότερο ...

Συνήθως η απόρριψη έρχεται πρώτα μέσα από πρόσωπα του περιβάλλοντος, των ατόμων που έχουν προσβληθεί από τον ιό, και στην συνέχεια από τον υπόλοιπο κύκλο. Για το λόγο αυτό θα πρέπει να γίνεται συχνά ανταλλαγή πληροφοριών και να προωθούνται τα κατάλληλα μέτρα. Η ανταλλαγή πληροφοριών δεν θα πρέπει να είναι μία απλή πληροφόρηση, αλλά στο σύνολό της να περιλαμβάνει θέματα υγείας, προφύλαξης, κλπ.

Η ανταλλαγή πληροφοριών και η ανάπτυξη αυτής, μπορεί να γίνεται, όπως και γίνεται αρκετές φορές, στα σχολεία και στα κέντρα κατάρτισης. Τα σχολεία συνήθως επισκέπτονται ομάδες ατόμων, που είναι πλήρως

ενημερωμένες και κατατοπισμένες για το AIDS, και συζητούν - ανταλλάσσουν απόψεις με μαθητές και καθηγητές. Αυτό έχει σαν σκοπό την σωστή ενημέρωση όλων για την κατάλληλη αντιμετώπιση των οροθετικών ατόμων.

Επίσης να παίρνουν τις απαραίτητες προφυλάξεις για την πρόληψη της μετάδοσης του ιού HIV.

Δημιουργούνται με δειλά βήματα κέντρα αρωγής (στέγασης και περίθαλψης των ατόμων με AIDS), τα οποία έχουν σαν σκοπό την κοινωνική, ψυχολογική και υγειονομική βοήθεια μέσω ανταλλαγής πληροφοριών, προώθησης τηλεφωνικών γραμμών αρωγής και ενημέρωσης των προσώπων που έχουν μολυνθεί από τον ιό.

Πολλές οικογένειες στις οποίες υπάρχει μέσα ένα οροθετικό άτομο, δεν θέλουν να συγκατοικούν μαζί του. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι δεν τον αγαπούν. Γι' αυτό σε αυτές τις περιπτώσεις καλό είναι να ζουν στα κέντρα στέγασης και περίθαλψης, να έχουν την απαραίτητη φροντίδα από το κατάλληλο νοσηλευτικό και ιατρικό προσωπικό και να βρίσκονται με άλλα ομοιοπαθή άτομα για να αλληλοϋποστηρίζονται.

1.4. ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ AIDS

Γίνονται φοβερά μεγάλες προσπάθειες για την καταπολέμηση του Συνδρόμου Επίκτητης Ανοσοποιητικής Ανεπάρκειας - AIDS.

Στόχος αυτών των προσπαθειών είναι ο συντονισμός εθνικών και κοινοτικών δράσεων και η προώθηση ανάληψης ενεργειών κοινού

ενδιαφέροντος μέσω καθορισμού κατευθυντηρίου γραμμών τόσο για την πρόληψη όσο για την καταπολέμηση του AIDS.

Οι βασικές αρχές για την καταπολέμηση του AIDS περιλαμβάνουν το τρίπτυχο: πρόληψη, χρησιμοποίηση διαγνωστικών εξετάσεων και καταπολέμηση των διακρίσεων. Όσον αφορά την πρόληψη θα πρέπει να δοθεί απόλυτη προτεραιότητα στην ενημέρωση και αγωγή σχετικά με την υγεία. Η ενημέρωση, ειδικότερα θα πρέπει να είναι σαφής και πλήρης και να αφορά γενικές συμβουλές πρόληψης, ενώ η αγωγή θα πρέπει να τονίζει ότι η μόλυνση από τον ιό HIV και η ασθένεια του AIDS δεν δικαιολογούν καμία διάκριση. Τώρα όσον αφορά τις κατάλληλες διαγνωστικές εξετάσεις αυτές πρέπει να είναι προσιτές στο ευρύ κοινό σε εθελοντική και εμπιστευτική βάση στα πλαίσια των συστημάτων δημόσιας υγείας.

Όσον αφορά τα άτομα τα οποία έχουν προσβληθεί από τον ιό HIV, θα πρέπει να ενισχυθεί η πολιτική που τονίζει ότι οι διακρίσεις σε βάρος τους αποτελούν παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που παρεμποδίζουν μια αποτελεσματική προληπτική πολιτική. Επίσης θα πρέπει να εξασφαλισθεί μία ευρύτερη και ταχύτερη πρόσβαση των ατόμων αυτών στην περίθαλψη και ειδικότερα γι' αυτά που δεν έχουν κοινωνική κάλυψη.

Κρίνεται καλύτερα σκόπιμο να προωθηθεί μία πιο συντονισμένη δράση τόσο σε εθνικό όσο και σε κοινοτικό επίπεδο στους εξής τομείς:

- ενίσχυση της βασικής λειτουργίας έρευνας στα εμβόλια, στις θεραπείες και στους τρόπους ενσωμάτωσης και καταπολέμησης του AIDS στις ιατρικές εξετάσεις,

- προώθηση της έρευνας και αξιολόγησης των κοινωνικο-οικονομικών επιπτώσεων της μάστιγας του AIDS,
- περαιτέρω προώθηση της διεθνούς συνεργασίας για την καταπολέμηση του AIDS,
- βελτίωση του γενικού συστήματος συλλογής επιδημιολογικών στοιχείων και ανάπτυξη συντονισμένων επιδημιολογικών μελετών για την εκτίμηση της σημερινής κατάστασης και της δυναμικής της επιδημίας και
- ανάπτυξη άλλων δράσεων καταπολέμησης του AIDS, όπως ενημέρωση και εκπαίδευση των νέων σχετικά με το AIDS, εναρμόνιση των εθνικών πολιτικών για τα προφυλακτικά κλπ.

1.5. ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΜΕΤΡΑ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΟΥ AIDS

Αυτά τα μέτρα, αφορούν την επέκταση των δράσεων σε εθνικό και κοινοτικό επίπεδο για την καταπολέμηση του AIDS και των διακρίσεων κάθε μορφής υπέρ των οροθετικών ατόμων, αλλά και του περιβάλλοντος συναναστροφής τους.

Το Συμβούλιο και οι Υπουργοί Υγείας τονίζουν κατ' αρχήν την ανάγκη ενθάρρυνσης της πρόσβασης στην έγκαιρη επέμβαση και στην θεραπευτική αγωγή των οροθετικών τοξικομανών και των ατόμων που παρουσιάζουν κλινικά συμπτώματα λοιμώξεων από τον ιόν HIV, τόσο στις αρμόδιες υπηρεσίες όσο και στα κέντρα υποδοχής των τοξικομανών.

Τα προαναφερόμενα ιδρύματα θα πρέπει να εξασφαλίζουν την τήρηση της εχεμύθειας και την δημιουργία ψυχολογικού και κοινωνικού κλίματος που να ανταποκρίνεται στις ανάγκες αυτών των απόψεων.

Η Επιτροπή καλείται να προωθήσει τις ανταλλαγές πληροφοριών, εμπειριών και εμπειρογνομόνων μεταξύ των κρατών-μελών για θέματα που αφορούν τις κοινωνικές, ιατρικές παρεμβάσεις υπέρ εγκύων και των νεογνών που είναι ήδη φορείς, την οργάνωση συστημάτων βοήθειας κατ' οίκον από τον ιό HIV και την αξιολόγηση των εφαρμοζόμενων μέτρων για την διάθεση ασφαλούς υλικού ένεσης.

Τα κράτη-μέλη καλούνται να επεκτείνουν τη δράση τους για την καταπολέμηση των διακρίσεων κάθε μορφής, και για την κοινωνική αποδοχή τόσο των οροθετικών τοξικομανών όσο και των ατόμων που διαβιούν μαζί τους.

1.6. Η ΠΡΟΛΗΨΗ ΤΟΥ AIDS ΣΕ ΧΡΗΣΤΕΣ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ

Γίνονται υπεράνθρωποι αγώνες για την καταπολέμηση του AIDS, με έμφαση στα προληπτικά μέτρα στα άτομα που παίρνουν ναρκωτικά παρεντερικώς και αυτό γιατί αυτή η ομάδα των ατόμων, συγκεντρώνουν και τους τρεις γνωστούς τρόπους μόλυνσης από τον ιό HIV, δηλαδή μετάδοση από το αίμα κυρίως με σύριγγα, μετάδοση με την σεξουαλική επαφή και κάθετη μετάδοσης (μητέρα-παιδί).

Οι Αρμόδιοι κρίνουν ότι θα πρέπει να ενισχυθούν τα προληπτικά μέτρα δράσης για τα άτομα που παίρνουν ναρκωτικά παρεντερικώς, δεδομένου ότι

αυτά τα άτομα αποτελούν σημαντική πηγή μόλυνσης λόγω του υψηλού κινδύνου διάδοσης του ιού τόσο μεταξύ τους όσο και στο υπόλοιπο του κοινωνικού συνόλου.

Κρίνεται σκόπιμα η από κοινού αξιολόγηση των εθνικών προγραμμάτων δράσης αρωγής, συμπεριλαμβανομένων των ανταλλαγών εμπειριών. Στα πλαίσια αυτά πέρα από τον τελικό στόχο που είναι η παύση της χρήσης ναρκωτικών, θα πρέπει να τεθούν ενδιάμεσοι στόχοι, όπως μείωση της θνησιμότητας, του κινδύνου μόλυνσης, της περιθωριοποίησης κλπ.

Κατά το σχεδιασμό οποιασδήποτε προληπτικής μεθόδου θα πρέπει να ληφθούν υπόψη ορισμένα κοινωνικά χαρακτηριστικά χρηστών ναρκωτικών, όπως υψηλό ποσοστό περιθωριοποίησης, συνήθεια πρόσληψης ουσιών με υψηλό κίνδυνο για την υγεία και μεγάλη δυσκολία πρόσβασης στις υγειονομικές και κοινωνικές υπηρεσίες.

Τα κράτη-μέλη στα πλαίσια της προληπτικής αυτής πολιτικής τους, θα πρέπει να δώσουν ιδιαίτερη έμφαση στις εξής δράσεις:

- Εκπαίδευση όσον αφορά την υγεία σε συγκεκριμένους κύκλους ή συγκεκριμένες ομάδες, όπως φυλακές, «στέκια» ναρκομανών, πορνεία, υγειονομικό προσωπικό κλπ.
- Προγράμματα θεραπείας των χρηστών ναρκωτικών από την εξάρτηση, που θα είναι σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, όπως για παράδειγμα προγράμματα συντήρησης με υποκατάστατες ουσίες.

- Δωρεάν διάθεση προφυλακτικών στους χρήστες ναρκωτικών ή σε πολύ χαμηλές τιμές και παροχή σ' αυτούς κάθε χρήσιμης πληροφορίας και σύστασης.
- Συντονισμό μεταξύ των προγραμμάτων παρακολούθησης των ναρκομανών εγκύων που πρέπει να περιλαμβάνουν κυρίως παροχή πληροφοριών και συμβουλές καθώς και μέτρα σχετικά με τις εγκυμοσύνες υψηλού κινδύνου και
- δημιουργία προϋποθέσεων για την πρόσβαση στην διάγνωση και θεραπεία σε όσους επιθυμούν, ανεξάρτητα από τις οικονομικές τους δραστηριότητες.

Το Υπουργείο Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΥΥΠΚΑ) θα πρέπει να βοηθήσει και να φροντίσει να υλοποιηθούν τα πιο σημαντικά μέτρα από όλα αυτά, σε συνεργασία πάντα με την πολιτεία, για να μειώσουμε όσο είναι εφικτό τους κινδύνους από το AIDS και τα ναρκωτικά, που το μόνο αποτέλεσμα που φέρουν είναι να χάνονται ανθρώπινες ζωές και ως επί το πλείστον νέοι άνθρωποι.

Στο κεφάλαιο δημόσια υγεία συμπεριλαμβάνεται και η τοξικομανία, η ακτινοβολία από ιατρικές εξετάσεις, φαρμακοδιέγερση, υγιεινή, δηλητηριάσεις και η σχέση διατροφής - υγείας.

Εμείς αναφερθήκαμε στα πιο σημαντικά και επίκαιρα, κατά τη γνώμη μας, κεφάλαια της ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ - ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΓΕΝΙΚΑ

Το δικαίωμα της επαγγελματικής κατάρτισης και εκπαίδευσης περιλαμβάνεται και αυτό στους στόχους της κοινής κοινωνικής πολιτικής, όπως ορίζει το άρθρο 118 της Συνθήκης ΕΟΚ. Εξάλλου το άρθρο 128 προβλέπει τη θέσπιση των γενικών Αρχών για την εφαρμογή κοινής πολιτικής επαγγελματικής κατάρτισης, ικανής να συμβάλλει στην αρμονική ανάπτυξη τόσο των εθνικών οικονομιών όσο και της κοινής αγοράς.

Όπως είναι φανερό, αλλά και φυσικό, η μέχρι τώρα δράσης της Κοινότητας περιορίζεται στον τομέα της επαγγελματικής κατάρτισης και δεν επεκτείνεται σε ευρεία κλίμακα σε αυτόν της παιδείας. Τούτο οφείλεται κυρίως στη μεγάλη διαφοροποίηση που σημειώνεται μεταξύ των εθνικών εκπαιδευτικών συστημάτων. Σε γενικές γραμμές η πολιτική αυτή χαρακτηρίζεται, πέρα από την υιοθέτηση Γενικών Αρχών επαγγελματικής κατάρτισης, από τη δημιουργία Κέντρου, Ιδρύματος και Δικτύου σχετικά με την επαγγελματική κατάρτιση καθώς και από την υιοθέτηση σειράς σχετικών προγραμμάτων κάθε μορφής.

Η Κοινότητα όμως, μετά την επικύρωση της νέας Συνθήκης από τα Εθνικά Κοινοβούλια, αποκτά διευρυμένες αρμοδιότητες τόσο στον τομέα της παιδείας, όσο και σ' αυτόν της επαγγελματικής εκπαίδευσης/κατάρτισης και της νεολαίας (ΝΕΑ ΑΡΘΡΑ 126 και 127). Χωρίς να προβλέπεται πρόθεση για εναρμόνιση των εθνικών νομοθεσιών και πρακτικών στους

τομείς αυτούς, η μελλοντική δράση θα αποβλέπει κυρίως στην προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των κρατών-μελών καθώς και στην υποστήριξη και συμπλήρωση των εθνικών δράσεων.

Όσον αφορά τον τομέα της παιδείας, η Κοινότητα, σεβόμενη πλήρως τις εθνικές Αρμοδιότητες για το περιεχόμενο της διδασκαλίας και την οργάνωση του εκπαιδευτικού συστήματος καθώς και την πολιτιστική και γλωσσική πολυμορφία, θα αποβλέπει:

- α. στην ανάπτυξη της ευρωπαϊκής διάστασης της παιδείας, κυρίως μέσω της εκμάθησης και της διάδοσης των κοινοτικών γλωσσών,
- β. στην προώθηση της κινητικότητας διδασκόντων και διδασκομένων και της συνεργασίας μεταξύ εκπαιδευτικών ιδρυμάτων,
- γ. στην προώθηση της ανταλλαγής πληροφοριών και εμπειριών για τα κοινά προβλήματα των εθνικών εκπαιδευτικών συστημάτων,
- δ. στην προώθηση των ανταλλαγών νέων και οργανωτών κοινωνικομορφωτικών δραστηριοτήτων καθώς και,
- ε. στην ενθάρρυνση της ανάπτυξης της εκπαίδευσης «εξ αποστάσεως».

Όσον αφορά τον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης/κατάρτισης, η Κοινότητα, σεβόμενη πλήρως τις εθνικές αρμοδιότητες για το περιεχόμενο και την οργάνωση της επαγγελματικής εκπαίδευσης/κατάρτισης θα αποβλέπει:

- α. στη διευκόλυνση της προσαρμογής στις μεταλλαγές της βιομηχανίας, κυρίως μέσω της επαγγελματικής εκπαίδευσης και του επαγγελματικού προσανατολισμού,

- β. στη βελτίωση της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και της συνεχούς κατάρτισης, ώστε να διευκολύνεται η επαγγελματική ένταξη και επανένταξη,
- γ. στη διευκόλυνση της πρόσβασης στην επαγγελματική εκπαίδευση/κατάρτιση και της ενίσχυσης της κινητικότητας των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευομένων και κυρίως των νέων,
- δ. στην προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των ιδρυμάτων και επιχειρήσεων στον τομέα της κατάρτισης, καθώς και
- ε. στην ανάπτυξη της ανταλλαγής πληροφοριών και εμπειριών για τα κοινά προβλήματα των εθνικών συστημάτων κατάρτισης.

2.1. ΚΟΙΝΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ.

Στόχος της κοινής πολιτικής, είναι η εξασφάλιση της πρόσβασης στην επαγγελματική κατάρτιση σε κάθε άτομο, που δύναται να ασκήσει επαγγελματική δραστηριότητα ή που την ασκεί ήδη, μέσω καθορισμένων γενικών αρχών για την εφαρμογή κοινής πολιτικής επαγγελματικής κατάρτισης.

Τα κράτη-μέλη μεριμνούν για την λήψη κατάλληλων μέτρων που θα επιτρέπουν στον κάθε πολίτη να λαμβάνει την προσήκουσα κατάρτιση, με ελεύθερη επιλογή του επαγγέλματος, του Ιδρύματος και του τόπου κατάρτισης/εργασίας.

Κάθε νέος και ενήλικος, που δύναται να ασκήσει επαγγελματική δραστηριότητα ή που ήδη ασκεί, δικαιούται να λαμβάνει επαγγελματική

κατάρτιση της επιλογής του, ανάλογα βέβαια με τις γνώσεις και τις εμπειρίες του.

Η κοινή πολιτική επαγγελματικής κατάρτισης περιλαμβάνει κυρίως τα εξής:

- πρόβλεψη και εκτίμηση σε εθνικό και κοινοτικό επίπεδο των ποσοτικών και ποιοτικών αναγκών σε εργατικό δυναμικό στις διάφορες κλαδικές δραστηριότητες,
- διαρκές σύστημα ενημέρωσης και προσανατολισμού ή επαγγελματικών συμβουλών υπέρ των νέων και ενηλίκων και
- ύπαρξη προϋποθέσεων που επιτρέπουν στον κάθε πολίτη να προσφεύγει, εφόσον είναι αναγκαίο, στο προαναφερόμενο σύστημα, πριν επιλέξει στο επάγγελμά του καθώς επίσης και κατά τη διάρκεια της επαγγελματικής του κατάρτισης και της επαγγελματικής του ζωής.

Βασικό στοιχείο της κοινής πολιτικής, αποτελεί για την επαγγελματική κατάρτιση, η ποσοτική και ποιοτική αναβάθμιση του διδακτικού και εκπαιδευτικού προσωπικού.

Η Επιτροπή σε συνεργασία με τα κράτη-μέλη, πραγματοποιεί μελέτες και έρευνες κάθε μορφής στον τομέα της επαγγελματικής κατάρτισης. Από την πλευρά τους τα κράτη-μέλη, προσφέρουν στην Επιτροπή κάθε σχετική χρήσιμη πληροφορία. Στο εν τω μεταξύ γίνονται προσπάθειες άμεσης ανταλλαγής εμπειριών στον τομέα αυτό και πραγματοποιείται μια σειρά σεμιναρίων και εκπαιδευτικών επισκέψεων για τις αρμόδιες εθνικές υπηρεσίες και τους ειδικούς για την επαγγελματική κατάρτιση.

Ανάλογα με τη φύση και τις ανάγκες των διαφόρων επαγγελματιών, για την καλύτερη πρόσβαση στις διάφορες βαθμίδες της κατάρτισης, ώστε να επιτευχθεί η αμοιβαία αναγνώριση των διπλωμάτων, πιστοποιητικών και άλλων τίτλων, που επικυρώνουν την ολοκλήρωση της επαγγελματικής κατάρτισης, καταρτίζεται μία ενιαία περιγραφή των βασικών απαιτήσεων.

Επίσης έχει δημιουργηθεί και το λεγόμενο Ευρωπαϊκό Κέντρο για την ανάπτυξη της επαγγελματικής κατάρτισης (CEDEFOP), το οποίο έχει σαν σκοπό του, την προώθηση της επαγγελματικής κατάρτισης, αρχικής και συνεχούς και της παροχής βοήθειας στην Επιτροπή ώστε να διαμορφωθεί και να εφαρμοσθεί μία κοινή πολιτική στον τομέα της επαγγελματικής κατάρτισης.

Το CEDEFOP, το οποίο δεν είχε κερδοσκοπικό χαρακτήρα, περιλαμβάνει Διοικητικό Συμβούλιο με εκπροσώπους των κρατών-μελών, συνδικαλιστικών οργανώσεων εργαζομένων/εργοδοτών και της Επιτροπής καθώς και Διευθυντή.

Ευνοεί την ανταλλαγή πληροφοριών και εμπειριών στους τομείς της επαγγελματικής κατάρτισης και υποχρεούται κυρίως να καταρτίζει χρήσιμες τεκμηριώσεις για πρόσφατες εξελίξεις και έρευνες στους τομείς αυτούς, καθώς και για τα προβλήματα που σχετίζονται με την επαγγελματική κατάρτιση. Επίσης συμβάλλει στην ανάπτυξη και στον συντονισμό της έρευνας στους τομείς αυτούς, εξασφαλίζει τη διάδοση κάθε χρήσιμης τεκμηρίωσης και πληροφορίας, προωθεί και υποστηρίζει πρωτοβουλίες που διευκολύνουν την συντονισμένη προσέγγιση των προβλημάτων της

επαγγελματικής κατάρτισης και δημιουργεί ένα τόπο συνάντησης για τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Το CEDEFOP συνεργάζεται στενά με τους ειδικευμένους Οργανισμούς κατάρτισης, δημόσιους και ιδιωτικούς, σε εθνική και διεθνή βάση, δημόσιες Διοικήσεις, φορείς κατάρτισης και Οργανώσεις εργαζομένων/εργοδοτών.

Κάθε πράξη του CEDEFOP ρητή ή σιωπηρή, υπόκειται σε προσφυγή ενώπιον της Επιτροπής από κάθε κράτος-μέλος ή από κάθε μέλος του διοικητικού συμβουλίου, το οποίο έχει άμεσο και ατομικό συμφέρον. Η προσφυγή πρέπει να πραγματοποιηθεί μέσα σε 15 ημέρες από την στιγμή που ο ενδιαφερόμενος έλαβε γνώση της εν λόγω πράξης.

2.2. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

Το πρόγραμμα για την επαγγελματική κατάρτιση των νέων και την προετοιμασία για την ζωή του ενήλικου (PETRA II), άρχισε να εφαρμόζεται από την 1^η Ιανουαρίου του 1992.

Το πρόγραμμα αυτό αποσκοπεί στον συντονισμό των εθνικών δράσεων που προωθούν την εξασφάλιση για όλους τους νέους κάτω των 28 ετών, που επιθυμούν να παρακολουθήσουν μαθήματα επαγγελματικής κατάρτισης μετά την υποχρεωτική τους εκπαίδευση με συνεχή παρακολούθηση για δύο τουλάχιστον χρόνια. Επίσης βελτίωση επιπέδου και ποιότητας της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης.

Το Υπουργείο Εργασίας τώρα, σε συνεργασία με τον Οργανισμό Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ), βοηθούν τους νέους με προϋποθέσεις και μέτρα, τα οποία αναλύουμε αμέσως παρακάτω, όσον αφορά την επαγγελματική τους κατάρτιση.

Ο κάθε νέος, ο οποίος βρίσκεται στο ξεκίνημα της επαγγελματικής του κατάρτισης, δικαιούται να τοποθετηθεί σε επιχείρηση άλλου κράτους-μέλους για διάστημα 3 εβδομάδων για την απόκτηση επαγγελματικής κατάρτισης. Η τοποθέτηση αυτή πρέπει να ανταποκρίνεται στους προβλεπόμενους στόχους, που καθορίζονται από τους εκπαιδευόμενους.

Οι νέοι που εργάζονται ή είναι διαθέσιμοι στην αγορά εργασίας ή έχουν λάβει αρχική επαγγελματική κατάρτιση, καθώς και κάθε νέος που έχει περατώσει την αρχική επαγγελματική του κατάρτιση και συμμετέχει σε διαδικασίες επαγγελματικής τελειοποίησης, δικαιούται να τοποθετηθεί για διάστημα τριών μηνών σε επιχείρηση άλλου κράτους-μέλους για βελτίωση των επαγγελματικών γνώσεων και επαγγελματικής πρακτικής πείρας.

Κάθε εκπαιδευτής επαγγελματικής κατάρτισης δύναται να συμμετέχει σε διμερείς ή πολυμερείς διεθνικές συμπράξεις για την αρχική ή συνεχή του κατάρτιση, οι οποίες περιλαμβάνουν κυρίως σεμινάρια, ανταλλαγές ή από κοινού παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού.

Τα κράτη-μέλη δύναται να υποβάλλουν σχέδια για την επιμόρφωση συμβούλων και ειδικών στον τομέα του επαγγελματικού προσανατολισμού, τα οποία μπορούν να έχουν την μορφή διμερών ή πολυμερών σεμιναρίων. Το πρόγραμμα PETRA II χρηματοδοτείται με ποσό ύψους 177.4

εκατομμύρια ECU, ενώ η κοινοτική συμμετοχή καλύπτει το 50% περίπου των συνολικών δαπανών.

Τώρα θα αναφερθούμε στην επαγγελματική προπαρασκευή των νέων, η οποία βοηθά τους ανέργους νέους να απολέσουν τη θέση απασχόλησής τους.

Αυτό επιτυγχάνεται με την προώθηση κοινών μορφών πρακτικής άσκησης ώστε να εξασφαλίζεται, μετά το τέλος φυσικά της σχολικής εκπαίδευσης, η κατάλληλη επαγγελματική προετοιμασία στους νέους που δεν είχαν τη δυνατότητα επαγγελματικής κατάρτισης στα πλαίσια του σχολικού συστήματος ή των επιχειρήσεων. Τούτο σημαίνει εξασφάλιση ικανοποιητικής μετάβασης από το σχολείο στην εργασία.

Η επαγγελματική αυτή προετοιμασία γίνεται κατά το διάστημα της σχολικής φοίτησης και της συμπλήρωσης του 25^{ου} έτους και βοηθά στη διδασκαλία βασικών σχολικών γνώσεων, και τις στοιχειώδεις γνώσεις αριθμητικής, βασικές γνώσεις για οικονομική και κοινωνική οργάνωση, πρακτική εκπαίδευση σε επιλεγμένα επαγγέλματα καθώς επίσης και πρακτική πείρα της εργασίας μέσα στην επιχείρηση.

Τα μαθήματα επαγγελματικής προετοιμασίας πρέπει να βασίζονται σε σύγχρονες παιδαγωγικές μεθόδους, προσαρμοσμένες στην ηλικία και στον βαθμό ωριμότητας των νέων.

Οι νέοι οι οποίοι απειλούνται με απώλεια της εργασίας πρέπει να επωφελούνται των διευκολύνσεων κατά τη διάρκεια των ωρών εργασίας τους, ώστε να είναι δυνατή η παρακολούθηση των κύκλων πρακτικής άσκησης.

2.3. ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

Το Κοινοτικό Πρόγραμμα συνεργασίας μεταξύ των Πανεπιστημίων και επιχειρήσεων όσον αφορά την κατάρτιση στον τομέα της τεχνολογίας, ενίσχυσε την κατάρτιση στις ιδιαίτερα προηγμένες τεχνολογίες, της ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού με υψηλά προσόντα καθώς και την ανάπτυξη της αγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής βιομηχανίας.

Τα Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης και κατάρτισης, οι επιχειρήσεις, οι αυτόνομες οργανώσεις, οι επαγγελματικές Ενώσεις, οι Οργανώσεις εργοδοτών και Εργαζομένων καθώς και οι νέοι πτυχιούχοι δικαιούνται να συμμετάσχουν στις προβλεπόμενες από το πρόγραμμα δράσεις. Επίσης πρέπει να αναπτύσσεται και να ενισχύεται η συνεργασία μεταξύ Πανεπιστημίων και επιχειρήσεων για την επιμόρφωση και επέκταση του Ευρωπαϊκού Δικτύου σε περιφερειακό και τομεακό επίπεδο, προκειμένου να προωθηθεί περισσότερο η διεθνική συνεργασία.

Εδώ και αρκετά χρόνια πραγματοποιείται η εφαρμογή κοινών προγραμμάτων από τα Πανεπιστήμια, από τις επιχειρήσεις ή από τον επιτυχή συνδυασμό Πανεπιστημίων/επιχειρήσεων τουλάχιστον 2 διαφορετικών κρατών-μελών.

Επίσης πολύ συχνά πραγματοποιούνται διακρατικές ανταλλαγές μέσω χορήγησης υποτροφιών σε σπουδαστές για επιμόρφωση σε επιχειρήσεις εγκατεστημένες σε άλλο κράτος-μέλος διάρκειας 3-12 μηνών.

Μπορούν να γίνουν ανταλλαγές και με άτομα που ολοκλήρωσαν την αρχική τους εκπαίδευση ή είναι εγγεγραμμένα σε Πανεπιστήμιο ή είναι νέοι

πτυχιούχοι για επιμόρφωση σε επιχειρήσεις εγκατεστημένες σε άλλο κράτος-μέλος διάρκειας 6 μηνών - 2 ετών. Το προσωπικό των Πανεπιστημίων και των επιχειρήσεων επίσης, για τον εμπλουτισμό των γνώσεών τους και της επαγγελματικής κατάρτισής τους μπορούν να κάνουν ανταλλαγή με πανεπιστήμια ή επιχειρήσεις σε άλλο κράτος-μέλος, για 3 μήνες.

Χρηματοδοτούνται προγράμματα σύντομης διάρκειας, για εντατική και ταχεία επιμόρφωση στον τομέα των ιδιαίτερα προηγμένων τεχνολογιών, σε Πανεπιστήμια και επιχειρήσεις καθώς και ταχεία διάδοση των αποτελεσμάτων έρευνας και ανάπτυξης κυρίως στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Επίσης υπάρχει πολύ καλή υποστήριξη πολυμερών συστημάτων επιμόρφωσης, στον τομέα των ιδιαίτερα προηγμένων τεχνολογιών από Πανεπιστήμια και επιχειρήσεις, που αποβλέπουν στην εφαρμογή συστημάτων επιμόρφωσης εξ αποστάσεως με τη βοήθεια των νέων τεχνολογιών επιμόρφωσης ή οδηγούν σε μεταφερόμενα προϊόντα επιμόρφωσης.

Έχουν παρθεί και επιπλέον πρόσθετα μέτρα, που αφορούν τις λιγότερο αναπτυγμένες περιοχές της Κοινότητας που περιλαμβάνουν δράσεις για ανταλλαγές πληροφοριών και εμπειριών, δημιουργία τράπεζας δεδομένων και υπηρεσίας ηλεκτρονικού ταχυδρομείου καθώς και συνεχή αξιολόγηση του Κοινοτικού Προγράμματος συνεργασίας μεταξύ Πανεπιστημίων και επιχειρήσεων. Το συγκεκριμένο πρόγραμμα χρηματοδοτείται με ποσό ύψους 200 εκατ. ECU, ενώ η κοινοτική συμμετοχή καλύπτει το 50% μέχρι και το 100% των συνολικών δαπανών.

2.4. ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Η Πράξη αυτή αποσκοπεί στην προσαρμογή της επαγγελματικής κατάρτισης, της εξειδίκευσης και της ικανότητας στις τεχνολογικές μεταβολές που σημειώνονται, μέσω διεθνικών δράσεων ενώσεων εταίρων με έμφαση στην ανάπτυξη καθυστερημένων περιφερειών και στην επαγγελματική γεωγραφική κινητικότητα των εργαζομένων.

Στις προβλεπόμενες από την πρωτοβουλία δράσεις, δικαιούνται να συμμετάσχουν οι Αρμόδιες αρχές, οι δημόσιοι και ιδιωτικοί Οργανισμοί επαγγελματικής κατάρτισης, τα Πανεπιστήμια, τα ερευνητικά Ιδρύματα καθώς και οι οικονομικοί και κοινωνικοί εταίροι.

Η Σύσταση και η λειτουργία διεθνικών ενώσεων εταίρων μεταξύ δημοσίων Αρχών ή δημοσίων και ιδιωτικών Οργανισμών επαγγελματικής κατάρτισης και προώθησης της απασχόλησης, που θα αφορούν κυρίως μελέτες και προπαρασκευαστικές δράσεις σχετικά με τη μεθοδολογία και τα προϊόντα της κατάρτισης, την επαγγελματική κατάρτιση των εκπαιδευτών ή των διαχειριστών των διεθνικών δράσεων και τον επαγγελματικό προσανατολισμό.

Επίσης θα αφορά τον σχεδιασμό και την εφαρμογή κοινών δράσεων επαγγελματικής κατάρτισης για την ανάπτυξη νέων επαγγελματικών ειδικεύσεων και ικανοτήτων.

Η δημιουργία κοινοπραξιών μεταξύ των υπευθύνων φορέων στους τομείς της επαγγελματικής κατάρτισης και της πολιτικής απασχόλησης

(Πανεπιστήμια, ερευνητικά Ιδρύματα, επιχειρήσεις κλπ) σε περιφερειακό, τομεακό ή τεχνολογικό επίπεδο.

Ειδικότερα:

- περιφερειακές ή τοπικές κοινοπραξίες για εφαρμογή προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης και πρόσβασης στην απασχόληση,
- τομεακές ενώσεις εταίρων για την προσαρμογή στις τεχνολογικές μεταβολές και
- τεχνολογικές ενώσεις εταίρων για τον προσδιορισμό των νέων επαγγελματικών ειδিকেύσεων και των νέων αναγκών κατάρτισης.

2.5. «ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ»

Το Ευρωπαϊκό Ίδρυμα επαγγελματικής κατάρτισης, ιδρύθηκε στο Βερολίνο το 1990, και στοχεύει στην προώθηση της αποτελεσματικής συνεργασίας μεταξύ της Κοινότητας και των χωρών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, στον τομέα της επαγγελματικής κατάρτισης των νέων και ενηλίκων, και στην ανάπτυξη εν γένει των συστημάτων επαγγελματικής κατάρτισης στις χώρες αυτές.

Το Ίδρυμα παρέχει βοήθεια για τον καθορισμό των σχετικών με την επαγγελματική κατάρτιση αναγκών και προτεραιοτήτων, μέσω της εφαρμογής μέτρων παροχής τεχνικής βοήθειας στον τομέα αυτόν και της συνεργασίας με τους αρμόδιους καθορισμένους.

Λειτουργεί επίσης σαν γραφείο ανταλλαγής πληροφοριών παρέχοντας στα κράτη-μέλη, στην Κοινότητα και στις χώρες της Κεντρικής και

Ανατολικής Ευρώπης, στοιχεία σχετικά με τις ανειλημμένες πρωτοβουλίες και τις μελλοντικές ανάγκες, στον τομέα της επαγγελματικής κατάρτισης.

Εξετάζει τις δυνατότητες κοινοπραξίας για την παροχή βοήθειας σε θέματα επαγγελματικής κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένων και των προτύπων προγραμμάτων. Επίσης αναθέτει σε δημόσιους ή και ιδιωτικούς φορείς με αποδεδειγμένη εκπαιδευτική πείρα και την αναγκαία ειδική γνώση στο σχεδιασμό, την προετοιμασία των προγραμμάτων, που χρηματοδοτεί σε ελαστική και αποκεντρωμένη βάση.

Συνεργάζεται με άλλους κοινοτικούς Οργανισμούς και ιδιαίτερα με το CEDEFOP (στο οποίο αναφερθήκαμε σε προηγούμενο υποκεφάλαιο), διαδίδει τις πληροφορίες που συγκεντρώνει και προωθεί τις ανταλλαγές εμπειριών μέσω συναντήσεων, δημοσιεύσεων, σεμιναρίων κλπ.

Στο Ίδρυμα δύνανται να συμμετάσχουν χώρες μη μέλη της Κοινότητας, που έχουν αναλάβει, από κοινού με την Κοινότητα και τα κράτη-μέλη την υποχρέωση παροχής ενίσχυσης στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη στον τομέα της επαγγελματικής κατάρτισης.

2.6. ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΚΑΙ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Την 1^η Ιουλίου του 1990, θεσπίστηκε ένα διευρωπαϊκό πρόγραμμα κινητικότητας, για πανεπιστημιακές σπουδές (TEMPUS), το οποίο θέλει να προωθήσει την ποιότητα και την ανάπτυξη των συστημάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, καθώς

επίσης και να ενθαρρύνει την συνεργασία των χωρών αυτών με την Κοινότητα μέσω ανταλλαγής φοιτητών και διδακτικού προσωπικού των Πανεπιστημίων και την εκμάθηση ξένων γλωσσών και την δυνατότητα φοίτησης και απασχόλησης των φοιτητών των χωρών αυτών σε Πανεπιστήμιο ή βιομηχανία αντίστοιχα των κρατών-μελών και αντίστροφα.

Πανεπιστημιακό Ίδρυμα, λοιπόν, νοείται κάθε εκπαιδευτικό Ίδρυμα επαγγελματικής κατάρτισης μετά την τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Βιομηχανία και επιχείρηση, νοούνται οι πάσης φύσης μορφές οικονομικής δραστηριότητας (μεγάλες, μεσαίες, μικρές επιχειρήσεις, δημόσιες, Τοπικές αρχές κλπ).

Κάθε Πανεπιστημιακό Ίδρυμα, βιομηχανία και επιχείρηση των κρατών-μελών και των χωρών της Ανατολικής και Κεντρικής Ευρώπης δύνανται να συμμετάσχουν στις προβλεπόμενες από το πρόγραμμα δράσεις. Έμφαση θα δοθεί κυρίως στην ανάπτυξη και στον εκσυγχρονισμό της διδακτέας ύλης και του διδακτικού υλικού σε ολοκληρωμένους κύκλους σπουδών, στην κατάρτιση του διδακτικού προσωπικού και στην οργάνωση εντατικών προγραμμάτων σπουδών μικρής διάρκειας.

Υπάρχει η δυνατότητα παροχής υποτροφιών σε διδακτικό προσωπικό και σπουδαστές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, μέχρι και του επιπέδου διδακτορικού διπλώματος, ανεξάρτητα από ηλικία ή τομέα σπουδών για διάστημα 3 μηνών μέχρι και ενός ακαδημαϊκού έτους. Είναι πραγματοποιήσιμη, η πρακτική εξάσκηση των καθηγητών, διδασκόντων της επαγγελματικής κατάρτισης και των φοιτητών και των δύο πλευρών σε

δημόσιες ή ιδιωτικές εταιρείες καθώς και σε άλλους φορείς για διάστημα 6 μηνών.

Γίνονται επίσης, πραγματικότητα οι επισκέψεις των διδασκόντων εκπαιδευτικών και διοικητικού προσωπικού Πανεπιστημίων καθώς και άλλων εκπαιδευτικών και των δύο πλευρών, για την προετοιμασία κυρίως των κοινών ευρωπαϊκών σχεδίων. Η διάρκεια των επισκέψεων καλύπτει το διάστημα 1 εβδομάδας έως 1 μήνα.

Εφικτή είναι και η γλωσσική προετοιμασία των δικαιούχων, πριν από την μετάβαση καθώς και η ανταλλαγή νέων και οργανωμένων νεολαίων μεταξύ των δύο πλευρών.

Επίσης, δυνατή είναι η προώθηση συμμετοχής των χωρών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, στις δραστηριότητες των ευρωπαϊκών Ενώσεων, καθώς, και η δημοσίευση και άλλων ενημερωτικών δραστηριοτήτων σχετικά με το Πρόγραμμα.

Στο τελικό στάδιο γίνονται μελέτες και έρευνες σχετικά με την ανάπτυξη των συστημάτων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης/κατάρτισης των χωρών αυτών. Το πρόγραμμα TEMPUS χρηματοδοτείται με ποσό ύψους 107 εκατ. ECU, ενώ η κοινοτική συμμετοχή καλύπτει το 50% έως και το 70% των συνολικών δαπανών.

Τώρα, όσον αφορά τους φοιτητές, πραγματοποιήθηκε το πρόγραμμα ERASMUS II, το οποίο είναι κοινοτικό πρόγραμμα δράσης σχετικά με την κινητικότητα των φοιτητών.

Το Πρόγραμμα αυτό, ενισχύει την κινητικότητα των φοιτητών, του διοικητικού προσωπικού των Πανεπιστημίων καθώς και τη συνεργασία

μεταξύ των Πανεπιστημίων της Κοινότητας στον τομέα της επαγγελματικής κατάρτισης. Τα Ιδρύματα εκπαίδευσης και κατάρτισης της Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης έχουν το δικαίωμα να συμμετάσχουν στις προβλεπόμενες από το πρόγραμμα δράσεις.

Προκειμένου να πραγματοποιηθούν εντατικά διδακτικά προγράμματα, για φοιτητές και επισκέψεις για το Προσωπικό των Πανεπιστημίων σε Πανεπιστήμια άλλου κράτους-μέλους, δημιουργήθηκε και λειτουργεί το Ευρωπαϊκό Πανεπιστημιακό Δίκτυο. Το Ευρωπαϊκό Πανεπιστημιακό Δίκτυο αποτελείται από Πανεπιστήμια, τα οποία έχουν συνάψει συμφωνίες και τα οποία έχουν διοργανώσει προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών και εκπαιδευτικού προσωπικού.

Λαμβάνονται επίσης μέτρα για την προώθηση της κινητικότητας μέσω ακαδημαϊκής αναγνώρισης των διπλωμάτων και των περιόδων σπουδών, που πραγματοποιούνται σε άλλο κράτος-μέλος. Αυτό σημαίνει, προώθηση ευρωπαϊκού συστήματος ακαδημαϊκών μονάδων μεταφερομένων σε όλη την Κοινότητα και ανταλλαγών πληροφοριών σχετικά με την αναγνώριση μηχανοργανωμένου συστήματος ανταλλαγής δεδομένων.

Θα γίνεται μία ενημερωτική εκστρατεία από Ενώσεις και Συνδέσμους Πανεπιστημίων, για τις κοινοτικές πρωτοβουλίες σε ειδικούς τομείς της επαγγελματικής κατάρτισης, κυρίως μέσω δημοσιεύσεων.

Θα παρέχονται βραβεία ERASMUS σε φοιτητές, μέλη διδακτικού προσωπικού και πανεπιστήμια τα οποία έχουν συμβάλει, με αξιοσημείωτο τρόπο, στην ανάπτυξη της διαπανεπιστημιακής συνεργασίας στην Κοινότητα.

Θα αναφερθούμε, περιληπτικά, και στο πρόγραμμα ARION, το οποίο είναι πρόγραμμα επισκέψεων μελέτης, για ειδικούς, στον τομέα της εκπαίδευσης. Έχει σαν σκοπό την βελτίωση της γνώσης των εθνικών εκπαιδευτικών συστημάτων μέσω της διοργάνωσης επισκέψεων μελέτης, για ειδικούς στον τομέα της εκπαίδευσης. Έχει σαν σκοπό την βελτίωση της γνώσης των εθνικών εκπαιδευτικών συστημάτων μέσω της διοργάνωσης επισκέψεων μελέτης, για ειδικούς στον τομέα της εκπαίδευσης.

Μικρές ομάδες ειδικών σε θέματα εκπαίδευσης, επισκέπτονται άλλα κράτη-μέλη για 1 εβδομάδα. Τα αντικείμενα μελέτης των επισκέψεων, καλύπτουν το σύνολο των βαθμίδων εκπαίδευσης, δηλαδή την πρωτοβάθμια, την δευτεροβάθμια και την τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Διοργανώνονται σεμινάρια για ειδικούς στα θέματα εκπαίδευσης, ανταλλάσσονται πληροφορίες και εμπειρίες σχετικά με τα εκπαιδευτικά συστήματα των κρατών-μελών.

Προωθείται η συνεργασία μεταξύ των εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων των κρατών-μελών καθώς και μεταξύ εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και φυσικών προσώπων.

Τέλος τα αποτελέσματα διαδίδονται μέσω δημοσιεύσεων, εκθέσεων κλπ. Το πρόγραμμα ARION χορηγεί ετησίως 520-600 υποτροφίες, ενώ το ύψος του ποσού καθορίζεται ετησίως.

2.7. ΔΙΚΤΥΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΙΔΕΙΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

Το δίκτυο πληροφόρησης για την παιδεία στην Κοινότητα δημιουργήθηκε για να βελτιώσει το σύστημα παροχής πληροφοριών σχετικά με τα εκπαιδευτικά συστήματα των κρατών - μελών, καθώς και τις εθνικές και κοινοτικές εξελίξεις στον τομέα της εκπαίδευσης.

Μέσω αυτού του δικτύου πληροφόρησης, μπορεί να προωθηθεί η συνεργασία μεταξύ των αρμοδίων φορέων και υπηρεσιών, για παροχή αξιόπιστης πληροφόρησης και καλύτερη πρόσβαση στις διάφορες εξειδικευμένες πηγές πληροφόρησης.

Επίσης μπορεί να γίνει συλλογή, επεξεργασία και τεκμηρίωση των πληροφοριών, που παρέχονται από την Επιτροπή και τα κράτη-μέλη, με πλήρη χρησιμοποίηση των νέων τεχνολογιών, καθώς και ανασκόπηση διαφόρων μεθόδων εργασίας για την βελτίωση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας.

Εφικτή είναι και η πραγματοποίηση επισκέψεων μελέτης για ειδικούς της εκπαίδευσης, με στόχο την βελτίωση της πληροφόρησής τους μέσω ανταλλαγής εμπειριών και στοιχείων. Η πληροφόρηση μπορεί να πραγματοποιηθεί και να διαδοθεί με ποικίλους τρόπους - όσον αφορά την εξέλιξη των εκπαιδευτικών συστημάτων και τις εθνικές/κοινοτικές εκπαιδευτικές δραστηριότητες- όπως έκδοση ενημερωτικών φυλλαδίων, σεμινάρια, δημοσιεύσεις κλπ.

Σε τελικό στάδιο, η δημιουργία βάσης δεδομένων για την εκπαίδευση στην Κοινότητα, θα διευκολύνει σε μεγάλο βαθμό την προετοιμασία σχετικών εθνικών και κοινοτικών πρωτοβουλιών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΓΕΝΙΚΑ

Στο τρίτο και τελευταίο κεφάλαιο αυτής της εργασίας, θα αναφερθούμε στην εργασία, την ασφάλεια και την προστασία των εργαζομένων, καθώς επίσης στις συνθήκες διαβίωσης και εργασίας, στο δικαίωμα ασφάλισης και υγείας στον χώρο εργασίας.

Η κοινοτική αρμοδιότητα στον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης και προστασίας, περιορίζεται μόνο στα πλαίσια της εξασφάλισης κοινωνικο-ασφαλιστικών δικαιωμάτων των διακινούμενων εργαζομένων και δεν επεκτείνεται στην εναρμόνιση των εθνικών συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης.

Ένας από τους άμεσους στόχους της Επιτροπής είναι η επέκταση του πεδίου εφαρμογής των Κανονισμών, ώστε πέρα από τους μισθωτούς και τους μη μισθωτούς, να καλυφθούν όλα τα ασφαλισμένα πρόσωπα, όπως οι εργαζόμενοι στον δημόσιο τομέα, οι σπουδαστές, αλλά και τα μη ενεργά άτομα.

Παράλληλα η Κοινοτική δράση στον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης και προστασίας περιλαμβάνει θέσπιση μέτρων για την καθιέρωση ενός Ευρωπαϊκού Υγειονομικού Δελτίου επείγουσας περίθαλψης και ενός αριθμού κλίσης έκτακτης ανάγκης καθώς και για την προστασία τόσο των εξωτερικών άμισθων βοηθών όσο και των εθελοντών ανάπτυξης.

Ο τομέας τώρα, απασχόληση και ανεργία, περιλαμβάνει κατά κύριο λόγο μέτρα που συμπληρώνουν, συντονίζουν και βοηθούν τις εθνικές δράσεις και αποβλέπουν στην δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης και στην επαγγελματική ένταξη και επανένταξη των ανέργων. Αυτό σημαίνει δημιουργία συστημάτων ή δικτύων πληροφόρησης σχετικά με την κατάσταση και τις προοπτικές απασχόλησης σε κάθε κράτος-μέλος καθώς και υιοθέτηση κατευθυντηρίων γραμμών ή προγραμμάτων για την μείωση της ανεργίας ιδιαίτερα της μακροχρόνιας.

Το δικαίωμα στην απασχόληση, αποτελεί έναν από τους κυριότερους στόχους της κοινής κοινωνικής πολιτικής που θα προωθηθεί μέσω της στενής συνεργασίας των κρατών-μελών.

Η Κοινότητα επικεντρώνει το ενδιαφέρον της στα εξής σημεία:

- α. Χάραξη κοινών Αρχών πολιτικής για την αγορά εργασίας, με στόχο την εξισορρόπηση της προσφοράς και ζήτησης σε κοινοτικό, εθνικό και τοπικό επίπεδο.
- β. Εξασφάλιση κατάλληλων μηχανισμών, με στόχο την δυνατότητα πρόσβασης σε όλους τους κοινοτικούς υπηκόους, σε κάθε αρμόδια εθνική υπηρεσία εξεύρεσης εργασίας.
- γ. Βελτίωση συστήματος παροχής πληροφοριών σε κάθε ενδιαφερόμενο για την ισχύουσα κατάσταση κάθε κράτους-μέλους.
- δ. Παροχή βοήθειας κάθε μορφής για την επαγγελματική ένταξη των ανέργων και προώθηση κατάλληλων μέτρων για την ανάπτυξη της τοπικής απασχόλησης.

Επίσης θα αναφερθούμε στην ίση μεταχείριση ανδρών - γυναικών ως προς την αμοιβή, την απασχόληση κλπ.

Το 1976, ιδρύθηκε η «Υπηρεσία Πληροφόρησης των Γυναικών», με στόχο την προώθηση μόνιμου διαλόγου μεταξύ Κοινοτικών Ομάδων, γυναικείων Οργανώσεων, τύπου και γυναικών γενικότερα.

Το «αγκάθι» της κοινωνικής πολιτικής της Κοινότητας, αποτελεί η εξασφάλιση του δικαιώματος της βελτίωσης συνθηκών διαβίωσης και εργασίας.

Η επίτευξη αυτών των στόχων θα γίνει μέσω:

- α. της προστασίας των εργαζομένων σε όλες τις μορφές απασχόλησης, όπως η μερική, έκτακτη κλπ.
- β. της προστασίας των εργαζομένων που απασχολούνται το Σάββατο και την Κυριακή, σε νυκτερινή εργασία, σε εργασία με βάρδιες ή σε συστηματικές υπερωρίες,
- γ. της ανάπτυξης ορισμένων πλευρών της εργατικής νομοθεσίας, όπως αυτές που αφορούν τις διαδικασίες ομαδικής απόλυσης ή πτώχευσης.
- δ. της παροχής σε όλους τους εργαζομένους του δικαιώματος ετήσιας άδειας με αποδοχές και εβδομαδιαίας ημερήσιας ανάπαυσης και
- ε. του ακριβούς καθορισμού των όρων εργασίας των εργαζομένων με σύμβαση εργασίας, εκτός αν οι όροι αυτοί διέπονται από το νόμο ή από συλλογική σύμβαση.

Τέλος θα ασχοληθούμε με το δικαίωμα της ασφάλειας και της υγείας, στον χώρο της εργασίας σε όλες τις κατηγορίες, ο οποίος αποτελεί

αναμφισβήτητα μία από τις πρωταρχικές επιδιώξεις της Κοινότητας στον κοινωνικό τομέα.

Μέχρι σήμερα το Συμβούλιο έχει υιοθετήσει περίπου 20 κοινοτικές πράξεις, κυρίως Οδηγίες, που αφορούν, σε γενικές γραμμές, υποχρεώσεις των εργοδοτών για την τήρηση ελάχιστων προδιαγραφών ως προς τα προϊόντα, και τον εξοπλισμό που χρησιμοποιούνται από τους εργαζομένους και ως προς την προστασία τους στο χώρο εργασίας.

3.1.1. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΔΙΑΚΙΝΟΥΜΕΝΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Όσον αφορά την ασφάλιση των εργαζομένων, ο στόχος είναι η διευκόλυνση της ελεύθερης κυκλοφορίας και εγκατάστασης των εργαζομένων υπηκόων και των οικογενειών τους στο εσωτερικό της Κοινότητας, μέσω της εναρμόνισης των εθνικών νομοθεσιών, ώστε να διασφαλίζονται τα κεκτημένα δικαιώματα ή πλεονεκτήματα.

Οι κλάδοι κοινωνικής ασφάλισης που εντάσσονται στο πεδίο εφαρμογής του εν λόγω Κανονισμού είναι:

- παροχές ασθένειας και μητρότητας,
- παροχές αναπηρίας, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που προορίζονται για την διατήρηση ή βελτίωση της ικανότητας βιοπορισμού,
- παροχές γήρατος,
- παροχές επιζώντων,
- παροχές επαγγελματικών ατυχημάτων και ασθενειών,
- επιδόματα λόγω θανάτου,

– παροχές ανεργίας και οικογενειακές παροχές.

Απαγορεύονται οι δυσμενείς διακρίσεις μεταξύ των διακινούμενων εργαζομένων και των ημεδαπών. Σε γενικές γραμμές απαγορεύεται κάθε μείωση, τροποποίηση, αναστολή, κατάργηση ή κατάσχεση των παροχών που αποκτώνται βάσει της νομοθεσίας, ενός ή περισσότερων κρατών-μελών σε περίπτωση αλλαγής κράτους-μέλους διαμονής/απασχόλησης, εκτός και αν ο διακινούμενος εργαζόμενος πλεονεκτεί σε σχέση με τους ημεδαπούς. Για τον συνυπολογισμό των περιόδων ασφάλισης που απαιτούνται για την καταβολή των παροχών στο κράτος-μέλος υποδοχής λαμβάνονται υπόψη, κατά το μέτρο που απαιτείται, όλες οι περίοδοι που πραγματοποιήθηκαν βάσει της νομοθεσίας άλλων κρατών-μελών.

Τώρα όσον αφορά την προστασία της υγείας των Ευρωπαίων πολιτών, κύριος στόχος είναι η καθιέρωση ενός ευρωπαϊκού υγειονομικού δελτίου για περιπτώσεις επείγουσας περίθαλψης, το οποίο θα περιέχει ορισμένα απαραίτητα στοιχεία, ώστε να εντοπίζονται τα προϋπάρχοντα ή τρέχοντα προβλήματα υγείας.

Τα κράτη-μέλη τείνουν να ενθαρρύνουν με κάθε τρόπο τους ιατρικούς κύκλους και τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα να κάνουν ευρεία χρήση του ευρωπαϊκού υγειονομικού δελτίου επείγουσας περίθαλψης.

Επίσης στο ίδιο στάδιο με το υγειονομικό δελτίο επείγουσας περίθαλψης βρίσκεται και η δημιουργία ενός ενιαίου ευρωπαϊκού αριθμού κλήσης έκτακτης ανάγκης. Και αυτή η προσπάθεια είναι πολύ σημαντική για την διευκόλυνση της προσέγγισης των πολιτών που διακινούνται στο εσωτερικό της Κοινότητας, από τις υπηρεσίες που είναι υπεύθυνες για την

αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης μέσω καθιέρωσης κοινού τηλεφωνικού αριθμού κλήσης (112).

Ένας από τους άμεσους και κύριους στόχους της Κοινότητας επίσης είναι η απασχόληση νέων ως εσωτερικών άμισθων βοηθών (au pair). Αυτό σημαίνει ότι γίνονται προσπάθειες για τις συνθήκες διαβίωσης και εργασίας των νέων που πηγαίνουν σε άλλα κράτη, προκειμένου να εργασθούν σε οικογένειες με την ιδιότητα του εσωτερικού άμισθου βοηθού (au pair) συμβάλλοντας έτσι στην αμοιβαία κατανόηση ανάμεσα στα έθνη, χάρη στην εκμάθηση γλωσσών και τη γνωριμία με διάφορους πολιτισμούς. Η συμφωνία είναι κατάλληλη για να καθιερώσει σε ευρωπαϊκή κλίμακα το καθεστώς των εσωτερικών άμισθων βοηθών καθορίζοντας τους κανόνες σχετικά με τις συνθήκες διαβίωσης, εργασίας, εκπαίδευσης και κοινωνικής ασφάλισής τους καθώς και τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τόσο των νέων όσο και των οικογενειών που τους απασχολούν.

Βασική προϋπόθεση, βέβαια, αυτών των στόχων αποτελεί η σύσταση εθνικών αρμοδίων Οργάνων συμβουλευτικού και ενημερωτικού χαρακτήρα.

Η προσέγγιση των εθνικών ρυθμίσεων της απασχόλησης των νέων αυτών, θα βελτιώσει αφ' ενός τις συνθήκες που προαναφέρθηκαν και θα προωθήσει αφ' ετέρου τη στενή συνεργασία των κρατών-μελών στον κοινωνικό τομέα και ειδικότερα στην προστασία μιας ειδικής κατηγορίας νέων, που έχουν ταυτόχρονα την ιδιότητα του φοιτητή και του εργαζόμενου.

3.1.2. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Θα ληφθούν διάφορα μέτρα για την εξασφάλιση/προστασία των δικαιωμάτων κοινωνικής ασφάλισης των εθελοντών κατά τον χρόνο απασχόλησής τους. Θα πρέπει να καλύπτονται από κοινωνική προστασία ανάλογη με εκείνη, που υπάρχει στη χώρα αποστολής για τα άτομα που ασκούν παρόμοιες δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένης και της περιόδου προετοιμασίας. Η προστασία θα πρέπει να αφορά το σύνολο των κινδύνων (ασθένεια, μητρότητα, αναπηρία, γήρας, θάνατος, εργατικά ατυχήματα, επαγγελματικές ασθένειες, ανεργία και οικογενειακά βάρη) καθώς και το δικαίωμα ιατρικής περίθαλψης. Η προστασία, επίσης, θα πρέπει να είναι εγγυημένη, ανεξάρτητα από το επίπεδο αμοιβής.

Οι μέθοδοι οργάνωσης δύνανται να είναι:

- εξομοίωση των περιόδων υπηρεσίας με περιόδους ασφάλισης,
- διατήρηση των δικαιωμάτων των εθελοντών κατά τη διάρκεια της αποστολής τους,
- χρησιμοποίησης της απόσπασης,
- χρησιμοποίηση και της εθελοντικής ασφάλισης και
- εξακολούθηση της πληρωμής της αμοιβής κατά τις περιόδους προσωρινής ανικανότητας για εργασία λόγω ασθένειας, μητρότητας ή ατυχήματος.

Στην Ελλάδα δεν υφίσταται ειδική νομοθετική ρύθμιση για την κοινωνική προστασία των εθελοντών ανάπτυξης. Το ίδιο ισχύει στην

Πορτογαλία και Ισπανία. Τα υπόλοιπα κράτη-μέλη, με μικρές διαφορές, περιλαμβάνουν στην νομοθεσία τους τα προαναφερόμενα μέτρα.

3.1.3. ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΩΝ

Για να κλείσουμε με το υποκεφάλαιο κοινωνικής ασφάλειας και προστασίας θα αναφερθούμε στην προσπάθεια καταπολέμησης του κοινωνικού αποκλεισμού μέσω καθιέρωσης ενός εγγυημένου χρηματικού εισοδήματος και παροχών στα συστήματα κοινωνικής προστασίας.

Για να λειτουργήσει και να συγκροτηθεί ένα σύστημα καταπολέμησης κοινωνικού αποκλεισμού, συνιστάται ένα γενικό υποκειμενικό δικαίωμα για επαρκή εγγυημένα χρηματικά ποσά πόρων και παροχών.

Θα πρέπει να γίνει μεθόδευση και αναγνώριση του δικαιώματος αυτού σύμφωνα με τις εξής αρχές:

- επιβεβαίωση ενός γενικού υποκειμενικού δικαιώματος βάσει των αναγκών,
- παροχή του δικαιώματος στο σύνολο των ατόμων που διαμένουν στην επικράτειά τους,
- παροχή του δικαιώματος λήψης πόρων σε όλα τα άτομα που δεν διαθέτουν πόρους, τουλάχιστον ίσους μ' ένα καθορισμένο εγγυημένο ποσό,
- απόκτηση του δικαιώματος χωρίς χρονικό όριο ισχύος στο βαθμό που οι όροι πρόσβασης πληρούνται και με την προϋπόθεση ότι οι περίοδοι ισχύος είναι μεν περιορισμένες αλλά ανανεώσιμες.

Αυτή η μορφή ενίσχυσης αποτελεί βοηθητικό μέτρο της γενικής κοινωνικής προστασίας και παράλληλη εφαρμογή μέτρων που απαιτούνται για την οικονομική και κοινωνική ένταξη των ενδιαφερόμενων ατόμων.

Για να εφαρμοσθεί όμως αυτό το δικαίωμα θα πρέπει να καθορισθεί το ύψος των επιζητούμενων πόρων που επαρκούν για την κάλυψη βασικών αναγκών βάσει του κόστους διαβίωσης, καθώς επίσης και συμπληρωματικά ποσά που αντιστοιχούν σε ειδικές ανάγκες. Πρέπει να χρησιμοποιηθούν οι κατάλληλοι δείκτες για τον καθορισμό των ποσών και να καθιερωθούν τρόποι περιοδικής αναπροσαρμογής των ποσών αυτών.

Συνιστάται επίσης η θέσπιση μέτρων για την επαγγελματική ένταξη και κατάρτιση των ατόμων, που έχουν την απαιτούμενη ηλικία και την ικανότητα προς εργασία.

Τα πλέον άπορα άτομα, θα πρέπει να ενημερώνονται επαρκώς για το δικαίωμα αυτό, ενώ παράλληλα θα πρέπει να απλοποιηθούν, όσο το δυνατόν περισσότερο, οι διοικητικές διαδικασίες και οι τρόποι ελέγχου των πόρων.

Τα κράτη-μέλη δύνανται να εξασφαλίσουν το εγγυημένο αυτό ποσό πόρων και παροχών στα πλαίσια των συστημάτων πρόνοιας και κοινωνικής προστασίας.

3.1.4. ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

Σ' αυτή την ενότητα, θα αναφερθούμε στον προσανατολισμό για μία κοινοτική πολιτική, στην αγορά εργασίας. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να

γίνουν συντονισμένες προσπάθειες προσέγγισης των προβλημάτων της απασχόλησης μέσω διαμόρφωσης μιας σφαιρικής στρατηγικής, σε εθνικό και κοινοτικό επίπεδο για την αποτελεσματική καταπολέμηση της ανεργίας και τη μείωση ανισορροπιών προσφοράς και ζήτησης.

Σημαντικό ρόλο παίζει η πληροφόρηση όσον αφορά κυρίως την πορεία στον τομέα της ανεργίας, τις διάφορες μορφές απασχόλησης και τις νέες εξειδικεύσεις, που απαιτούνται στα πλαίσια της εισαγωγής των νέων τεχνολογιών.

Οι αρμόδιες εθνικές υπηρεσίες πρέπει να είναι σε θέση να ανταποκριθούν καλύτερα στις ανάγκες της προσφοράς και της ζήτησης εργασίας σε τοπικό, εθνικό και κοινοτικό επίπεδο. Για τον σκοπό αυτό θα πρέπει να εξασφαλισθούν τα εξής: ύπαρξη κατάλληλων υποδομών, βελτίωση των χρησιμοποιούμενων μεθόδων και υψηλή ποιότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών. Θα πρέπει επίσης να προσεγγίσουν τα προβλήματα της αγοράς εργασίας, μέσω συνεργασίας με τους κοινωνικούς εταίρους, που να περιλαμβάνει εκτίμηση των ποιοτικών και ποσοτικών μεταβολών της απασχόλησης σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Ιδιαίτερη προσοχή, θα πρέπει να δοθεί στα προβλήματα απασχόλησης, που προκύπτουν από έλλειψη ή ανεπάρκεια ειδίκευσης, στην μακροχρόνια ανεργία και στη μητρότητα.

Το 1982 άρχισε να εφαρμόζεται το σύστημα αμοιβαίας πληροφόρησης σχετικά με τις πολιτικές απασχόλησης (MISEP), το οποίο στοχεύει στον συντονισμό των εθνικών πολιτικών απασχόλησης, μέσω τακτικής ανταλλαγής πληροφοριών, που θα εξυπηρετούν κάθε αρμόδια εθνική αρχή

για τα μέτρα απασχόλησης, καθώς και προώθηση κατάλληλων δράσεων, όπως συλλογή, επεξεργασία και διάδοση των διαθέσιμων σχετικών πληροφοριών. Άμεσος στόχος, επίσης, είναι η βελτίωση του επιπέδου κατάρτισης των μακροχρόνια ανέργων και η δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης ή επιχειρήσεων.

Από το 1989 γίνεται συλλογή, σύνθεση και διάθεση πληροφοριών σχετικά με τις τάσεις της απασχόλησης σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Πρέπει να γίνει μια δημοσίευση πληροφοριακών εντύπων και εκθέσεων με αναλύσεις των τάσεων και εμπειριών των κρατών μελών, σχετικά με την απασχόληση. Την ευθύνη των αναλύσεων έχει η Μονάδα Ανάλυσης του SYSDEM. Επίσης είναι απαραίτητη και η λειτουργία κέντρου τεκμηρίωσης από τη Μονάδα Πληροφόρησης, το οποίο είναι αρμόδιο για την παροχή συμβουλών και κάθε πληροφόρησης σχετικά με την απασχόληση. Η παροχή πληροφοριών, εμπειριών και συμβουλών, θα γίνεται μέσω επισκέψεων, και σεμιναρίων, που διευκολύνουν τις επαφές και την ενθάρρυνση δράσεων μεταξύ των κοινωνικών εταίρων, περιφερειών και κρατών-μελών.

Επίσης μπορεί να γίνεται και με ποικίλους άλλους τρόπους, όπως η παροχή μέσω της τεχνικής βοήθειας για την τοπική ανάπτυξη, μέσω ενός κέντρου ηλεκτρονικά επεξεργασμένων στοιχείων, που ανανεώνονται σε τακτική βάση.

Μπορεί πάλι να γίνεται με την έκδοση μηνιαίων εντύπων για τις δράσεις των τοπικών, περιφερειακών και εθνικών Αρχών σχετικά με την ανάπτυξη της απασχόλησης, που θα βασίζονται στη συνεργασία μεταξύ των τοπικών και εθνικών Αρχών.

Πρόσβαση σ' αυτό το δίκτυο παροχής πληροφοριών θα μπορούν να έχουν οι εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές καθώς και τα φυσικά πρόσωπα. Το ΔΙΚΤΥΟ χρηματοδοτείται με 400.000 ECU ετησίως.

3.1.5. ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Για την προώθηση της απασχόλησης, απαραίτητη είναι η ενίσχυση της συνεργασίας, μεταξύ των κρατών-μελών στους τομείς της προώθησης και δημιουργίας νέων επιχειρήσεων και απασχόλησης, των αποτελεσματικότερων αγορών εργασίας, της καλύτερης κατάρτισης και της βοήθειας στους μακρόχρονα ανέργους.

Για να αρχίσουν σιγά-σιγά όλα αυτά να γίνονται πραγματικότητα, πρέπει να δημιουργηθούν νέες επιχειρήσεις και να δοθεί έμφαση στην δημοσιοποίηση των κοινοτικών προγραμμάτων, υπέρ των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, στην ελάττωση των διοικητικών εμποδίων για τη δημιουργία και επέκταση των επιχειρήσεων και στην ενθάρρυνση της ανάπτυξης συνεταιρισμών και πρωτοβουλιών απασχόλησης σε τοπικό επίπεδο.

Σημαντική πάλι είναι και η παροχή επαγγελματικής κατάρτισης σε όλους τους πολίτες μέσω προώθησης αποτελεσματικότερων προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης, αύξηση προοπτικών πρόσληψης και σταθερής απασχόλησης για τους νέους που παρακολούθησαν τα προγράμματα αυτά, αύξηση ευκαιριών κατάρτισης και επανακατάρτισης των ενηλίκων και θέσπισης μέτρων για άρση περιορισμών ως προς την πρόσβαση στην κατάρτιση.

Απαραίτητη προϋπόθεση είναι και η επαγγελματική ένταξη των μακροχρόνια ανέργων, δηλαδή αυτών που βρίσκονται στην ανεργία πάνω από 1 έτος, μέσω προώθησης κυρίως προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης και επαγγελματικού προσανατολισμού.

Ο κοινωνικός διάλογος σε ευρωπαϊκό επίπεδο, είναι εξίσου σημαντικός, για την μείωση του χάσματος μεταξύ των διαφόρων περιοχών και της καθυστέρησης των πλέον μειονεκτουσών περιοχών.

Αρμόδια Εθνική Αρχή που θα ασχοληθεί και θα βοηθήσει αυτό το πρόγραμμα δράσης για την προώθηση της απασχόλησης είναι το ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ και ο ΟΑΕΔ.

Το ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ και ο ΟΑΕΔ είναι επίσης «Αρμόδιες Αρχές» για την καταπολέμηση της μακροχρόνιας ανεργίας.

Από τον Δεκέμβριο του 1984 αρχίζουν να λαμβάνονται μέτρα για την ενίσχυση συντονισμένων αναλύσεων, σχετικά με την παροχή πλήρων στοιχείων που αφορούν την μακροχρόνια ανεργία, ώστε να καθίστανται γνωστά τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα της κατάστασης των μακροχρόνια ανέργων.

Για τους απειλούμενους με ανεργία εργαζομένους, πρέπει να εξασφαλίζεται η δυνατότητα απόκτησης διαφόρων προσόντων για άλλες δραστηριότητες.

Να καθιερωθούν νέοι τρόποι ρύθμισης του χρόνου εργασίας, που θα μπορούσαν να βοηθήσουν τους μακροχρόνια ανέργους να βρουν εργασία, καθώς επίσης να ενθαρρυνθούν και να ενισχυθούν, εφόσον το επιθυμούν, να δημιουργήσουν δική τους επιχείρηση. Οι άνεργοι θα μπορούσαν επίσης

να ενθαρρυνθούν και να δημιουργήσουν θέσεις εθελοντικής εργασίας ή για κοινωφελή σκοπό και καλύτερη ενημέρωσή των για τις δραστηριότητες και τα προγράμματα μέσω κυρίως των μέσων μαζικής ενημέρωσης.

Εκείνο που θα πρέπει να αποφευχθεί είναι, ο κίνδυνος απογοήτευσης και απομόνωσης των μακροχρόνια ανέργων με τη δυνατότητα συμμετοχής σε δραστηριότητες, επαγγελματικού ή μη χαρακτήρα, ιδιωτικών και δημοσίων πρωτοβουλιών.

Οι μακροχρόνια άνεργοι, στην Κοινότητα, καταλαμβάνουν το 50%, γι' αυτό η πολιτική που θα εφαρμοσθεί θα πρέπει να αποβλέπει στην επανένταξή τους στην αγορά εργασίας.

Οι δράσεις θα πρέπει να ανταποκρίνονται στις ανάγκες και τις ειδικές συνθήκες του κάθε ατόμου και να αντικατοπτρίζουν τις ανάγκες και τις ειδικές συνθήκες των τοπικών και περιφερειακών αγορών εργασίας.

Θα πρέπει να περιλαμβάνουν παροχή συμβουλών, υποστήριξη, εργασιακή πείρα και προσπάθειες διευκόλυνσης της μετάβασης σε σταθερή απασχόληση καθώς επίσης και να συνδυάζουν τις προσπάθειες όλων των σχετικών φορέων, κυρίως σε τοπικό επίπεδο και να αποσκοπούν στο να εμποδίζουν την κατάληξη σε κατάσταση μακροχρόνιας ανεργίας.

Οι Δημόσιες Αρχές θα πρέπει να δώσουν ιδιαίτερη προσοχή στον σχεδιασμό ειδικών μέτρων για την επαγγελματική επανένταξη των μακροχρόνια ανέργων που ευρίσκονται σε ιδιαίτερα μειονεκτική θέση.

Το Συμβούλιο επιδοκιμάζει την πρόθεση της Επιτροπής να αναλάβει δράσεις, στα πλαίσια της κοινοτικής πρωτοβουλίας που θα διευκολύνει την μεταφορά μεταξύ κρατών-μελών και μεταξύ τοπικών αγορών εργασίας

καλών πρακτικών, που υποβοηθούν την επανένταξη των μακροχρόνια ανέργων στο ενεργό εργατικό δυναμικό μέσω πειραματικών και καινοτόμων προτύπων σχεδίων.

3.2. ΔΡΑΣΕΙΣ ΥΠΕΡΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΑ ΑΝΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Το Κοινοτικό Πρόγραμμα δράσης υπέρ των ανέργων μακράς διάρκειας (ERGO) εφαρμόστηκε από το 1989 μέχρι το 1992 (με διετή επιπλέον προοπτική). Το πρόγραμμα αυτό στόχευε στην προώθηση επιτυχημένων εμπειριών δυνάμενων να ενταχθούν σε εθνικά προγράμματα υπέρ μακροχρόνια ανέργων, δηλαδή των ευρισκόμενων στην ανεργία, πάνω από ένα έτος καθώς και πρακτικών μεθόδων παρακολούθησης και αξιολόγησης προγραμμάτων για την επαγγελματική επανένταξη των μακροχρόνια ανέργων.

Οι Εθνικές και Τοπικές Αρχές, διάφορες Οργανώσεις και Ενώσεις, Οργανισμοί και Στατιστικές Υπηρεσίες, δύνανται να συμμετάσχουν στις προβλεπόμενες από το πρόγραμμα δράσεις.

Αναγκαία είναι η συλλογή και επεξεργασία βασικών πληροφοριών, σχετικά με τα υφιστάμενα εθνικά προγράμματα επαγγελματικής επανένταξης των μακροχρόνια ανέργων, τα τοπικά κυβερνητικά και μη έργα δημιουργίας νέων θέσεων απασχόλησης, τα στατιστικά στοιχεία των ανέργων αυτών, σε διάφορες περιοχές κλπ.

Απαραίτητη και χρήσιμη είναι και η προώθηση επιλεγμένων έργων επίδειξης υπέρ των μακροχρόνια ανέργων που θα βασίζονται στις ειδικές ανάγκες των ατόμων αυτών και στις πραγματικές ανάγκες των περιοχών. Η διοργάνωση σεμιναρίων, συνεδρίων, επισκέψεων μελέτης και ανταλλαγής ειδικών για τους μακροχρόνια ανέργους, καθώς και η διάδοση καλών και ορθών πρακτικών ενίσχυσης, μέσω ειδικών εκδόσεων, οπτικοακουστικού υλικού και μέσων μαζικής ενημέρωσης, είναι από τα μέτρα και τις προϋποθέσεις που πρέπει να ληφθούν σοβαρά υπόψη.

Γίνονται και έρευνες για την βελτίωση των υφιστάμενων συστημάτων ανταλλαγής πληροφοριών παρακολούθησης και αξιολόγησης όλων των σχετικών προγραμμάτων.

Για την διευκόλυνση της ανάπτυξης των τοπικών πρωτοβουλιών απασχόλησης, έχουν γίνει ειδικά καινοτόμα προγράμματα, από το 1986, που προσανατολίζονται προς:

- την εφαρμογή ή την δημιουργία νέων τεχνολογιών,
- την χρησιμοποίηση των ανεπαρκώς χρησιμοποιούμενων τοπικών πόρων,
- την απασχόληση των ιδιαίτερα μειονεκτικών κατηγοριών πληθυσμού και
- την επεξεργασία καινοτόμων μεθόδων κατάρτισης και υποστήριξης που είναι προσαρμοσμένες στις ανάγκες τους.

Γίνονται διάφορες μελέτες, σχετικά με τις καταλληλότερες μεθόδους χρηματοδότησης των τοπικών πρωτοβουλιών απασχόλησης, την νόμιμη και φορολογική ενθάρρυνση της δημιουργίας και ανάπτυξης των επιχειρήσεων και τις μορφές προϊόντων/υπηρεσιών που προσφέρουν οι τοπικές

πρωτοβουλίες απασχόλησης και τις επιπτώσεις τους όσον αφορά τις προσφορές παραδοσιακής μορφής.

Για όσους πρόκειται να αναλάβουν πρωτοβουλίες, εκτός από την ανάπτυξη προγράμματος διαβουλεύσεων και μεταβίβασης πληροφοριών, που γίνονται για την διευκόλυνση της άμεσης ανταλλαγής εμπειριών, θα δημιουργηθούν και γραφεία ανάπτυξης, τα οποία θα παρέχουν αρχική και διαρκή υποστήριξη.

Σε εξέλιξη βρίσκεται και η ανάπτυξη τοπικών πρωτοβουλιών για απασχόληση, σε περιοχές με ιδιαίτερα υψηλό ποσοστό μεταναστών ή που παρουσιάζουν συγκέντρωση μειονοτήτων. Σε καλό δρόμο βρίσκονται και οι δράσεις πληροφόρησης αρμοδίων φορέων για διαθέσιμη ενίσχυση σχετικά με ανάληψη τοπικών πρωτοβουλιών για απασχόληση, καθώς και διευκόλυνση δημιουργίας επιχειρήσεων όσον αφορά το κόστος, την ταχύτητα και την απλότητα των απαιτούμενων διατυπώσεων.

Τέλος είναι ιδανική και η διάθεση κατάλληλων χώρων, σε μικρές επιχειρήσεις ή εργαστήρια, για σωστή εκμετάλλευση (π.χ. την μετατροπή κενών κτιρίων).

3.3. ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΙΣΗΣ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΝΔΡΩΝ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

3.3.1. ΙΣΕΣ ΑΜΟΙΒΕΣ ΑΝΔΡΩΝ - ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΑΙ ΙΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ

Από τον Φεβρουάριο του 1976 άρχισε να γίνεται αγώνας, για την εφαρμογή της ισότητας των αμοιβών και των κοινωνικών ασφαλίσεων, μεταξύ εργαζομένων ανδρών και γυναικών.

Άνδρες και γυναίκες θα πρέπει να λαμβάνουν ίση αμοιβή για ίση εργασία και να καταργηθεί κάθε διάκριση βασιζόμενη στο φύλο.

Κάθε εργαζόμενος-η που θεωρεί ότι αδικείται, θα μπορεί να επιδιώκει με δικαστικά μέσα την ικανοποίηση των δικαιωμάτων του, εφόσον έχει εξαντλήσει τις δυνατότητες προσφυγής σε άλλα αρμόδια όργανα.

Εφόσον δεν εφαρμόζεται η αρχή της ισότητας των αμοιβών θα πρέπει τα κράτη-μέλη να λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα για την ακύρωση ή τροποποίηση των διατάξεων, που περιλαμβάνουν στις συλλογικές ή ατομικές συμβάσεις, στα μισθολόγια και στις συμφωνίες περί αμοιβών. Τα εργαζόμενα μέλη θα πρέπει να προστατεύονται από κάθε απόλυση λόγω αντίδρασης του εργοδότη και να ενημερώνονται σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της ισότητας.

Δύο βασικοί ορισμοί της κοινωνικής ασφάλισης είναι: τα συστήματα και ο ενεργός πληθυσμός, για την κοινωνική ασφάλιση ανδρών-γυναικών.

Συστήματα νοούνται αυτά που εξασφαλίζουν προστασία κατά κινδύνων όπως ασθένειας, αναπηρίας, γήρατος, εργατικού ατυχήματος, επαγγελματικής ασθένειας και ανεργίας.

Ενεργός πληθυσμός νοείται κάθε εργαζόμενος συμπεριλαμβανομένων και των ανεξάρτητα εργαζόμενων ή εργαζόμενων των οποίων η δραστηριότητα έχει διακοπεί λόγω ασθένειας, ατυχήματος ή μη ηθελημένης ανεργίας καθώς και κάθε άνεργος, συνταξιούχος και ανάπηρος εργαζόμενος.

Κάθε ενεργό πρόσωπο που θεωρεί ότι αδικείται από την μη εφαρμογή της ίσης μεταχείρισης, μπορεί με δικαστικά μέσα να ικανοποιήσει τα δικαιώματά του, εφόσον έχουν εξαντληθεί όλες οι δυνατότητες προσφυγής σε άλλα αρμόδια όργανα.

Τα κράτη-μέλη λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα για την κατάργηση κάθε διάκρισης βασισμένης στο φύλο ή στην οικογενειακή κατάσταση, όσον αφορά την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης σε θέματα κοινωνικής ασφάλισης. Επίσης λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα για την ακύρωση ή τροποποίηση διατάξεων που είναι αντίθετες με την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης σε θέματα κοινωνικής ασφάλισης.

3.3.2. ΙΣΟΤΗΤΑ ΣΤΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ - ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΤΗΤΑΣ.

Το 1989 άρχισε να εφαρμόζεται η αρχή της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών που ασκούν ανεξάρτητη δραστηριότητα, συμπεριλαμβαν-

νομένης της γεωργικής καθώς και για την προστασία της μητρότητας. Σκοπός ήταν και πάλι η αποφυγή διακρίσεων, που βασίζεται στο φύλο ή στην οικογενειακή κατάσταση.

Σοβαρά υπόψη πρέπει να ληφθεί κάθε τι που έχει σχέση με την εξασφάλιση ίσης μεταχείρισης όσον αφορά τη δημιουργία, την εγκατάσταση ή την επέκταση μιας επιχείρησης κάθε άλλης δραστηριότητας ανεξαρτήτου επαγγελματία και τις χρηματικές διευκολύνσεις.

Λαμβάνοντας μέτρα για την εξασφάλιση ίσων προϋποθέσεων σύστασης εταιρείας, μεταξύ συζύγων, με αυτές που απαιτούνται για τη σύσταση εταιρείας, μεταξύ μη συζύγων. Αναγνωρίζεται η εργασία των συζύγων των ανεξάρτητων επαγγελματιών, που δεν είναι μισθωτοί ή συντάκται αλλά ασκούν τα ίδια ή παρεμφερή μ' αυτούς καθήκοντα.

Οι γυναίκες ανεξάρτητοι επαγγελματίες ή οι σύζυγοι των ανεξάρτητων επαγγελματιών, έχουν το δικαίωμα κατά τη διάρκεια της απουσίας τους, λόγω μητρότητας ή εγκυμοσύνης, πρόσβασης σε κοινωνικές υπηρεσίες και χρηματικής αποζημίωσης στα πλαίσια του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης.

Αρμόδιοι για όλα αυτά είναι το Υπουργείο Εργασίας και της Γενικής Γραμματείας Ισότητας (ΓΓΙ).

3.3.3. ΙΣΕΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ 3^ε ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ

Η Κοινοτική πρωτοβουλία (NOW), για την προώθηση της ισότητας ευκαιριών στον τομέα της απασχόλησης και της επαγγελματικής κατάρτισης, πάρθηκε για να προωθηθεί η ισότητα ευκαιριών στον τομέα της απασχόλησης και της επαγγελματικής κατάρτισης, ώστε οι γυναίκες να επωφεληθούν σε ισότιμη βάση με τους άνδρες, από τα θετικά αποτελέσματα της οικονομικής ανάπτυξης και τεχνολογικής εξέλιξης. Αυτό σημαίνει επαναξιοποίηση και προώθηση των επαγγελματικών προσόντων καθώς και επανένταξη στην αγορά εργασίας και περιορισμό της προσωρινής απασχόλησης των γυναικών.

Οι επιχειρήσεις και οι συνεταιρισμοί μπορούν να συμμετάσχουν στις προβλεπόμενες από την πρωτοβουλία δράσεις:

1. Δημιουργία μικρών επιχειρήσεων και συνεταιρισμών από γυναίκες που θα συμβάλλουν τόσο στην μείωση της ανεργίας όσο και στην τοπική ανάπτυξη και κοινωνικοοικονομική ένταξη των γυναικών σε λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες. Ειδικότερα υποστηρίζονται οι εξής δράσεις:
 - μέτρα επαγγελματικής κατάρτισης προσαρμοσμένα στις ανάγκες λειτουργίας των επιχειρήσεων και συνεταιρισμών αυτών,
 - δημιουργία επιχειρήσεων ή συνεταιρισμών μέσω ενισχύσεων για τη δημιουργία και για προσλήψεις καθώς και
 - παροχή ενίσχυσης για σύσταση υπηρεσιών που αποβλέπουν στην παροχή βοήθειας στις γυναίκες.

2. Δημιουργία βρεφοπαιδικών σταθμών, κυρίως στις ζώνες βιομηχανικής συγκέντρωσης, υπέρ των γυναικών που εργάζονται σε επιχειρήσεις ή ιδρύματα επαγγελματικής κατάρτισης.
3. Δημιουργία ή ανάπτυξη διαρθρώσεων υποστήριξης, όπως δίκτυα ή διεθνικές ενώσεις εταιρών καθώς και δράσεις ευαισθητοποίησης, συλλογής και διάδοσης πληροφοριών σχετικά με τις σωστές πρακτικές σε διεθνές επίπεδο.
4. Μεταφορά εμπειριών από τοπικό σε εθνικό και κοινοτικό επίπεδο, όσον αφορά κυρίως την επαγγελματική κατάρτιση των εκπαιδευτών και των υπεύθυνων για την διαπραγμάτευση των μέτρων επαγγελματικής κατάρτισης στην επιχείρηση. Η Κοινοτική αυτή πρωτοβουλία γνωστή ως NOW χρηματοδοτείται με ποσό ύψους 120.000.000 ECU.

Τώρα, ότι σχετίζεται με το 3^ο μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα ισότητας ευκαιριών, έχει σαν σκοπό την ισότητα ευκαιριών μεταξύ των δύο φύλων και κυρίως της συμμετοχής των γυναικών στην οικονομική και κοινωνική ζωή καθώς και επανεκτίμηση της συνεισφοράς τους. Κάθε γυναίκα εργαζόμενη ή άνεργη δύναται να συμμετάσχει στις προβλεπόμενες από το πρόγραμμα δράσεις.

Ουσιαστικό μέσο για την εφαρμογή του προγράμματος, με άμεσο στόχο την αύξηση του αριθμού σχεδίων και στην δημιουργία Τραπεζών Δεδομένων, αποτελεί η ενθάρρυνση επαφών μεταξύ των ήδη υπαρχόντων δικτύων, που θα αποβλέπουν στην βελτίωση της δυσμενούς θέσης των γυναικών. Απαραίτητη προϋπόθεση, επίσης, είναι η προώθηση σχεδίων για την επαγγελματική κατάρτιση και εκπαίδευση εργαζομένων ή ανέργων

γυναικών και κυρίως των νέων που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση. Σημαντική είναι η ανάπτυξη και λειτουργία εγκαταστάσεων υποδοχής παιδιών για εργαζόμενες και άνεργες μητέρες καθώς και επαγγελματική κατάρτιση των εργαζομένων στον τομέα της βρεφικής ηλικίας. Το 3^ο πρόγραμμα δράσης ισότητας ευκαιριών μπορεί να διαδοθεί μέσω διοργάνωσης σεμιναρίων, συζητήσεων, συνεδρίων και ανταλλαγών εμπειριών/πληροφοριών, και το οποίο καλύπτεται κατά το ήμισυ από την κοινοτική συμμετοχή.

3.3.4. ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

Το Ευρωπαϊκό Δίκτυο κατάρτισης των γυναικών, θέλει να βρει κοινές λύσεις στα ειδικά προβλήματα, που προκύπτουν από την κατάρτιση των γυναικών και να προωθήσει την επαγγελματική κατάρτιση αυτών, μέσω στρατηγικών και μεθόδων.

Η υλοποίηση σεμιναρίων σε κάθε κράτος-μέλος, όπου θα αναλύονται από μορφές στρατηγικών και μεθόδων παίζουν πρωταρχικό ρόλο για την πρόσβαση των γυναικών και κυρίως των νέων, σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης. Εξίσου σημαντική είναι η δημιουργία μεθοδολογίας ειδικής κατάρτισης, που να ανταποκρίνεται στις ανάγκες των γυναικών.

Πρέπει να γίνεται πρόβλεψη κατάρτισης και τοποθέτησης ειδικευμένου προσωπικού στις υπηρεσίες προσανατολισμού για την επίλυση ειδικών

γυναικείων προβλημάτων και απαραίτητη ευαισθητοποίηση των εκπαιδευτών.

Η ενθάρρυνση συμμετοχής των νέων γυναικών στην ανώτατη εκπαίδευση και κυρίως σε τεχνικά και επαγ/κά επαγγέλματα και η ενθάρρυνση για την δημιουργία επιχειρήσεων, από τις γυναίκες μέσω της προσφοράς ειδικών μαθημάτων κατάρτισης και τελειοποίησης αποτελούν βασικές προϋποθέσεις για την ένταξή των.

Να παρέχονται ίσες ευκαιρίες πρόσβασης στην επαγγελματική κατάρτιση κάθε μορφής και να προβλέπονται μέτρα συνοδείας και βοήθειας, ώστε οι μητέρες και οι υπεύθυνες για την οικογένεια να συμμετάσχουν σε μέτρα κατάρτισης.

3.3.5. ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΠΑΙΔΙΩΝ

Οι σταδιακές πρωτοβουλίες της Κοινότητας, θα μπορούν να επιτρέπουν στις γυναίκες και στους άνδρες τον συνδυασμό των επαγγελματικών υποχρεώσεων με τις οικογενειακές ευθύνες διαπαιδαγώγησης των παιδιών των οποίων έχουν την επιμέλεια.

Θα πρέπει οι γονείς, να μπορούν να αφήνουν τα παιδιά τους σε τοπικές υπηρεσίες φύλαξης παιδιών, οι οποίες θα πρέπει να παρέχονται σε προσιτές τιμές, να είναι διαθέσιμες σε όλες τις περιοχές-περιφέρειες, να συνδυάζουν ασφαλή επιμέλεια και γενική παιδαγωγική προσέγγιση.

Να χορηγούνται ειδικές άδειες στους γονείς και να δημιουργούνται ικανοί αριθμοί υπηρεσιών φύλαξης, ώστε να υπάρχει δυνατότητα επιλογών και ικανοποίησης ειδικών προτιμήσεων:

Το ΥΠΕΘΟ (ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ) και το ΥΥΠΚΑ (ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ) μπορούν να προωθήσουν σχετικά μέτρα και δράσεις στον δημόσιο τομέα ώστε να αποτελέσουν παράδειγμα προς μίμηση και να προωθήσουν ενέργειες για δημιουργία περιβάλλοντος, δομών και οργάνωσης εργασίας που θα λαμβάνουν υπόψη τις ανάγκες των εργαζομένων γονέων.

3.4. ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

3.4.1. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΑΠΟ ΟΜΑΔΙΚΕΣ ΑΠΟΛΥΣΕΙΣ

Ομαδικές απολύσεις νοούνται αυτές που πραγματοποιούνται από έναν εργοδότη, εφόσον ο αριθμός ανέρχεται, ανάλογα με την επιλογή των κρατών-μελών:

- για περίοδο 30 ημερών σε 10 τουλάχιστον για επιχειρήσεις 20-100 ατόμων, σε 10% του αριθμού των εργαζομένων για επιχειρήσεις 100-300 ατόμων ή σε 30 για επιχειρήσεις 300 και πάνω ατόμων, ή
- για περίοδο 90 ημερών σε 20, ανεξάρτητα από τον αριθμό των εργαζομένων.

Εργοδότης ονομάζεται οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο έχει εργασιακή σχέση με τον εργαζόμενο.

Ο εργοδότης όταν προτίθεται να προβεί σε ομαδικές απολύσεις, οφείλει να διαβουλευθεί έγκαιρα με τους εκπροσώπους των εργαζομένων με σκοπό την επίτευξη συμφωνίας. Οι διαβουλεύσεις αυτές αφορούν τουλάχιστον τις δυνατότητες αποφυγής ή μείωσης των ομαδικών απολύσεων και την άμβλυνση των συνεπειών τους.

Ο εργοδότης οφείλει, προκειμένου να δυνηθούν οι εκπρόσωποι των εργαζομένων να διατυπώσουν εποικοδομητικές προτάσεις, να παρέχει σε αυτούς κάθε χρήσιμη πληροφορία και κυρίως, τους λόγους των σχεδιαζόμενων απολύσεων, τα κριτήρια επιλογής των υπό απόλυση εργαζομένων και την περίοδο μέσα στην οποία πρόκειται να πραγματοποιηθούν οι σχεδιαζόμενες απολύσεις. Μάλιστα, ο εργοδότης είναι υποχρεωμένος να κοινοποιεί στην Δημόσια Αρχή αντίγραφο του εγγράφου της προαναφερόμενης πληροφόρησης.

Όσον αφορά, τώρα τους εκπροσώπους των εργαζομένων, είναι εκείνοι που προβλέπονται από τις εθνικές και πρακτικές νομοθεσίες και στους οποίους παρέχονται οι πληροφορίες για ότι έχει σχέση με τους εργαζόμενους, οι οποίοι μάλιστα είναι εξουσιοδοτημένοι να προσφύγουν σε δικαστικές διαδικασίες προκειμένου να εκτελούνται οι υποχρεώσεις που προβλέπονται από τις παρούσες Οδηγίες.

3.4.2. ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΗ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Διευθέτηση του χρόνου εργασίας σημαίνει, βελτίωση των βιοτικών και εργασιακών συνθηκών των εργαζομένων, μέσω της διευθέτησης της διάρκειας και της οργάνωσης του χρόνου εργασίας.

Ο χρόνος εργασίας, είναι το σύνολο των ωρών εργασίας και για το οποίο γίνεται αγώνας, από το 1993, για τη λήψη αναγκαίων μέτρων, ώστε να διασφαλισθεί το κανονικό δωρο εργασίας στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα.

Η περίοδος ανάπαυσης, μετά την εργασία πρέπει να έχει διάρκεια 11 συνεχόμενες ώρες. Επίσης δύναται να εξασφαλισθεί η ετήσια άδεια μετ' αποδοχών για τουλάχιστον 4 εβδομάδες.

Για τους νυκτερινούς εργαζόμενους τώρα, οι κανονικές ώρες εργασίας δεν υπερβαίνουν, κατά μέσο όρο, τις 8 ώρες 24/ωρης περιόδου. Επίσης απαγορεύεται η εργασία επί 2 διαδοχικές πλήρεις βάρδιες σε περίπτωση εργασίας κατά βάρδιες, στην οποία περιέχεται η νυκτερινή εργασία.

Οι νυκτερινοί εργαζόμενοι, οι οποίοι έχουν προβλήματα υγείας τα οποία συνδέονται με την νυκτερινή εργασία, δικαιούνται να μετατίθενται, όποτε είναι δυνατόν, σε θέση ημερήσιας εργασίας.

Ο εργοδότης οφείλει, σε περίπτωση που χρησιμοποιεί συχνά νυκτερινούς εργαζόμενους, να ενημερώνει εγκαίρως τις αρμόδιες Αρχές για θέματα υγείας και ασφάλειας.

Παρεκκλίσεις όσον αφορά τη διευθέτηση του χρόνου εργασίας επιτρέπονται σε ορισμένες περιπτώσεις (π.χ. ατυχήματα, εξαιρετικά συμβάντα, κλπ.)

3.4.3. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΑΠΟ ΑΦΕΡΕΓΓΥΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΔΟΤΗ

Προστασία των μισθωτών σε περίπτωση αφερεγγυότητας του εργοδότη όσον αφορά κυρίως τη διασφάλιση πληρωμής των ανεξόφλητων απαιτήσεών τους.

Κατάσταση αφερεγγυότητας, είναι η κατάσταση σύμφωνα με την οποία, έχει αρχίσει η διαδικασία κατά της περιουσίας του εργοδότη με σκοπό τη συλλογική ικανοποίηση των πιστωτών του. Επίσης νοείται η κατάσταση, όταν η Αρμόδια Αρχή αποφάσισε την έναρξη της διαδικασίας ή διαπίστωσε ότι η επιχείρηση έκλεισε οριστικά και ότι η ανεπάρκεια των ενεργητικών στοιχείων δεν δικαιολογεί την έναρξη της διαδικασίας.

Ορισμένοι Οργανισμοί εγγύησης, οφείλουν να διασφαλίζουν την πληρωμή των ανεξόφλητων απαιτήσεων των μισθωτών με συμβάσεις ή σχέσεις εργασίας και αφορούν την αμοιβή για περίοδο πριν από μία ορισμένη ημερομηνία.

Η υποχρέωση των Οργανισμών εγγύησης προς πληρωμή, δύναται να περιορισθεί από τα κράτη-μέλη, εφόσον διασφαλισθεί η πληρωμή ανεξόφλητων απαιτήσεων για αμοιβές ορισμένης διάρκειας καθορίζοντας παράλληλα ένα κατώτατο όριο.

Εάν ο εργοδότης δεν έχει καταβάλλει πριν από την επέλευση της αφερεγγυότητάς του τις υποχρεωτικές του εισφορές, θα πρέπει να ληφθούν μέτρα ούτως ώστε να μην θίγεται το δικαίωμα των μισθωτών για παροχές εκ μέρους των ασφαλιστικών φορέων.

Τέλος, πρέπει να λαμβάνονται τα αναγκαία μέτρα για την προστασία των συμφερόντων των μισθωτών και των ατόμων που έχουν ήδη αποχωρήσει από την επιχείρηση, την ημέρα της επέλευσης της αφερεγγυότητας, όσον αφορά τα κεκτημένα δικαιώματα ή τα δικαιώματα προσδοκίας για παροχές συντάξεων.

3.4.4. ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΑΤΥΠΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

Μερική απασχόληση είναι εκείνη, με μειωμένο από το νόμο ωράριο.

Ο κύριος στόχος, είναι η εξασφάλιση ίσης μεταχείρισης όσον αφορά τις συνθήκες εργασίας για τους εργαζομένους με έκτακτη ή μερική απασχόληση με αυτή των εργαζομένων με πλήρες ωράριο και αορίστου χρόνου.

Κάθε ένας από τους εργαζομένους, μπορεί να συμμετέχει στις ενέργειες επαγγελματικής κατάρτισης, που εφαρμόζει η επιχείρηση για τους εργαζομένους με πλήρες ωράριο και αορίστου χρόνου, αναλογικά με τον χρόνο και την φύση απασχόλησής τους.

Δικαιούνται να έχουν την ίδια μεταχείριση, με αυτή των εργαζομένων με πλήρες ωράριο και αορίστου χρόνου όσον αφορά τις παροχές σε είδος

και σε χρήμα που καταβάλλονται από τα συστήματα κοινωνικής πρόνοιας και ασφάλειας. Δικαιούνται επίσης των ίδιων κοινωνικών υπηρεσιών, που τίθενται στην διάθεση των άλλων μισθωτών μέσα στην επιχείρηση.

Ο εργοδότης που απασχολούν πάνω από 1.000 μισθωτούς, οφείλει να συντάσσει τακτικά έκθεση για το είδος αυτό της απασχόλησης στην επιχείρησή του, σε σχέση, με την εξέλιξη του συνόλου του εργατικού δυναμικού και να πληροφορεί έγκαιρα τους αντιπροσωπευτικούς φορείς, όταν προτίθεται να χρησιμοποιήσει εργαζόμενους με μερική ή έκτακτη απασχόληση.

Τα κράτη-μέλη οφείλουν να μεριμνήσουν για την λήψη απαραίτητων μέτρων, ώστε να παρεμποδίζεται η σύναψη σύμβασης εργασίας μεταξύ επιχείρησης και προσωρινά εργαζομένου με διαμεσολάβηση τρίτου (γραφεία).

3.4.5. ΔΙΚΑΙΗ ΑΜΟΙΒΗ

Πρέπει να εξασφαλισθεί μία δίκαιη αμοιβή σε όλους τους εργαζόμενους για την εργασία που εκτελούν χωρίς καμία διάκριση ως προς το φύλο, την ηλικία ή την ιθαγένεια. Οφείλει να υλοποιηθεί, αυτή η υποχρέωση, που απορρέει από τον Κοινωνικό Χάρτη για την διασφάλιση του δικαιώματος κάθε εργαζομένου για δίκαιη αμοιβή. Επίσης να ληφθούν πρόσθετα μέτρα για την κατάργηση των διακρίσεων κάθε μορφής και θέσπιση μηχανισμών για τον καθορισμό κατόπιν διαπραγματεύσεων των ελάχιστων μισθών και την ενίσχυση των συλλογικών διαπραγματεύσεων.

Σημαντικό ρόλο θα παίζει και η βελτίωση των συστημάτων παροχής πληροφοριών σχετικά με την αγορά εργασίας, ιδιαίτερα όσον αφορά τις αμοιβές και τις πρακτικές διακρίσεων.

Απαραίτητη είναι και η διασφάλιση της ολικής καταβολής του συμφωνηθέντος μισθού σε κάθε εργαζόμενο.

Θα πρέπει να αποτραπεί η ένταξη των χαμηλά αμειβομένων εργαζομένων στην άτυπη οικονομία ή την προσφυγή σε αθέμιτες πρακτικές απασχόλησης και να προωθηθεί η ανάπτυξη ανταλλαγής πληροφοριών σε κοινοτικό επίπεδο σχετικά με τις πρακτικές που ισχύουν στις επιχειρήσεις όσον αφορά τις αμοιβές.

3.4.6. ΗΛΙΚΙΑ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ

Οι κανόνες που αφορούν το όριο ηλικίας, για την απονομή σύνταξης γήρατος πρέπει να γίνουν ελαστικότεροι ώστε, ο μισθωτός εργαζόμενος, μετά από μια καθορισμένη ηλικία και εφόσον συντρέχει λόγος, να έχει το δικαίωμα να επιλέγει ελεύθερα την ηλικία συνταξιοδότησής του.

Ο εργαζόμενος μπορεί να ζητήσει να συνταξιοδοτηθεί νωρίτερα ή αργότερα από την προκαθορισμένη ηλικία και να συνταξιοδοτηθεί λόγω αρχαιότητας, δηλαδή ύστερα από έναν αριθμό ετών ασφάλισης ή επαγγελματικής δραστηριότητας.

Τα μέτρα που αποσκοπούν με χρηματικά κίνητρα, να επιτύχουν την πρόωρη αποχώρηση των ηλικιωμένων εργαζομένων, τα οποία έχουν

θεσπισθεί προσωρινά λόγω εκτάκτων οικονομικών συνθηκών, δεν πρέπει να θεωρούνται ότι ανήκουν σε ένα ελαστικό συνταξιοδοτικό σύστημα.

Οι μισθωτοί εργαζόμενοι, στους οποίους χορηγήθηκε σύνταξη γήρατος, δεν πρέπει να αποκλείονται από κάθε μορφή αμειβόμενης δραστηριότητας.

3.4.7. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ

Η συμπεριφορά σεξουαλικής φύσης ή άλλη βασιζόμενη στη διαφορά φύλου, η οποία θίγει την αξιοπρέπεια ανδρών και γυναικών, αποτελεί ανεπίτρεπτη προβολή της αξιοπρέπειας των εργαζομένων η μαθητευομένων και είναι απαράδεκτη όταν η συμπεριφορά είναι ανεπιθύμητη, παράλογη και προσβλητική για το άτομο που την υφίσταται.

Η απόκρουση ή η υποταγή σε τέτοια συμπεριφορά χρησιμοποιείται κατά τρόπο συγκεκριμένο ή όχι, προκειμένου να ληφθεί κάποια απόφαση (πρόσληψη, προαγωγή, κλπ.)

Πρέπει να διεξαχθούν ενημερωτικές εκστρατείες και εκστρατείες συνειδητοποίησης για τους εργοδότες και τους εργαζομένους σχετικά με την πάταξη της ανεπιθύμητης αυτής συμπεριφοράς που είναι επιπλέον αντίθετη προς την Αρχή της ίσης μεταχείρισης των δύο φύλων.

Οι εργοδότες έχουν ευθύνη για την εξασφάλιση περιβάλλοντος εργασίας, απαλλαγμένου από τέτοιου είδους συμπεριφορά που θίγει την αξιοπρέπεια των εργαζομένων, και από δυσμενείς συνέπειες για τον καταγγέλοντα.

Παράλληλα θα μπορούσε να μελετηθεί, εάν οι κοινωνικοί εταίροι μπορούν να εξετάσουν κατά πόσο είναι δυνατόν να προστεθούν οι κατάλληλες ρήτρες στις συλλογικές συμβάσεις, ώστε να εξασφαλισθεί το κατάλληλο περιβάλλον εργασίας.

Η Επιτροπή καλείται να καταρτίσει ένα Κώδικα συμπεριφοράς για την προστασία της αξιοπρέπειας γυναικών και ανδρών στην εργασία, ο οποίος θα δίνει κατευθύνσεις βασισμένες σε παραδείγματα και εθνικές πρακτικές προκειμένου να αναληφθούν και να συνεχισθούν θετικές δράσεις στον τομέα αυτό.

3.4.8. ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Ο συντονισμός ενός δικτύου εμπειρογνομόνων δημιούργησε το «ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ».

Σαν σκοπό έχει τη δημιουργία ενός δικτύου εμπειρογνομόνων, που θα έχει σαν αποστολή την προώθηση ενεργειών πληροφόρησης για σειρά στοιχείων, που αφορούν την οικογενειακή πολιτική, όπως δημογραφική εξέλιξη και μέτρα που λαμβάνονται σχετικά με την οικογενειακή δομή των νοικοκυριών, εργασία της γυναίκας, εξέταση της εξέλιξης της γεννητικότητας κλπ.

Στην συνέχεια, πρέπει να γίνεται μεταβίβαση πληροφοριών από τις αρμόδιες εθνικές Αρχές στην επιτροπή, καθώς και σύνταξη και δημοσίευση ετήσιας έκθεσης, σχετικά με την εξέλιξη των δημογραφικών δεικτών, την

κατάσταση των οικογενειών, τα μέτρα που ελήφθησαν για την οικογένεια στα διάφορα κράτη και τις τάσεις που επικρατούν.

Τέλος απαραίτητη είναι η σύνταξη, δημοσίευση και η ενημέρωση των συγκριτικών πινάκων σχετικά με θέματα εξειδικευμένα για την οικογενειακή πολιτική ανά δύο έτη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η Κοινότητα και τα κράτη-μέλη έχουν σαν στόχο να προωθήσουν την απασχόληση, την βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας, την παροχή κατάλληλης κοινωνικής προστασίας, τον κοινωνικό διάλογο και την ανάπτυξη των ανθρωπίνων πόρων, που θα επιτρέψουν ένα υψηλό και διαρκές επίπεδο απασχόλησης και την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού. Για τον λόγο αυτό, η Κοινότητα και τα κράτη-μέλη εφαρμόζουν μέτρα, στα οποία λαμβάνεται υπόψη η ποικιλομορφία των εθνικών πρακτικών, ιδιαιτέρως στον τομέα των συμβατικών σχέσεων, καθώς και η ανάγκη να διατηρηθεί η ανταγωνιστικότητα της οικονομίας της Κοινότητας.

Προκειμένου να υλοποιήσει τους στόχους της η Κοινότητα υποστηρίζει και συμπληρώνει την δράση των υπόλοιπων κρατών-μελών στους ακόλουθους τομείς:

- βελτίωση, ιδιαιτέρως, του περιβάλλοντος εργασίας, με σκοπό την προστασία της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων,
- συνθήκες εργασίας,
- ενημέρωση και διαβούλευση με τους εργαζομένους,
- ισότητα ανδρών και γυναικών όσον αφορά τις ευκαιρίες τους στην αγορά εργασίας και την μεταχείριση κατά την εργασία,
- επαγγελματική ένταξη των ατόμων που αποκλείονται από την αγορά εργασίας.

Για τον σκοπό αυτό, το Συμβούλιο μπορεί να θεσπίζει, μέσω Οδηγιών, τις ελάχιστες προδιαγραφές οι οποίες εφαρμόζονται σταδιακά, λαμβανομένων υπόψη των συνθηκών και των τεχνικών ρυθμίσεων που υφίστανται σε κάθε κράτος-μέλος. Στις Οδηγίες αυτές αποφεύγεται η επιβολή διοικητικών, οικονομικών και νομικών εξαναγκασμών, οι οποίοι θα παρεμπόδιζαν τη δημιουργία και την ανάπτυξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Το Συμβούλιο αποφασίζει, με ομοφωνία μετά από πρόταση της Επιτροπής και από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή στους ακόλουθους τομείς:

- κοινωνική ασφάλεια και κοινωνική προστασία των εργαζομένων,
- προστασία των εργαζομένων σε περίπτωση καταγγελίας της σύμβασης εργασίας,
- εκπροσώπηση και συλλογική υπεράσπιση των συμφερόντων των εργαζομένων και των εργοδοτών, συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής των εργαζομένων στη διαχείριση,
- συνθήκες απασχόλησης των υπηκόων των τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στο έδαφος της Κοινότητας,
- χρηματικές συνεισφορές με στόχο την προώθηση της απασχόλησης και τη δημιουργία θέσεων εργασίας, με την επιφύλαξη των διατάξεων περί του Κοινωνικού Ταμείου.

Η Επιτροπή έχει καθήκον να προωθεί την διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους σε κοινοτικό επίπεδο και να λαμβάνει όλα τα

απαραίτητα μέτρα, για να διευκολύνεται ο διάλογος μεταξύ τους μεριμνώντας, ώστε η υποστήριξή της να παρέχεται ισορροπημένα προς όλα τα μέρη.

Για το σκοπό αυτό, η Επιτροπή, πριν υποβάλλει προτάσεις στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής, διαβουλεύεται με τους κοινωνικούς εταίρους σχετικά με τους ενδεχόμενους προσανατολισμούς μιας κοινοτικής δράσης.

Εάν η Επιτροπή, μετά από αυτές τις διαβουλεύσεις κρίνει ότι η συγκεκριμένη κοινοτική δράση πρέπει να αναληφθεί, διαβουλεύεται με τους κοινωνικούς εταίρους σχετικά με το περιεχόμενο της μελετώμενης πρότασης. Οι κοινωνικοί εταίροι διατυπώνουν γνώμη ή αναλόγως των περιπτώσεων, σύσταση την οποία διαβιβάζουν στην Επιτροπή.

Τέλος όσον αφορά την ισότητα ανδρών-γυναικών ισχύουν τα εξής:

1. Κάθε κράτος-μέλος εξασφαλίζει την εφαρμογή της ίσης αμοιβής για ίδια εργασία μεταξύ ανδρών και γυναικών.
2. Ως αμοιβές νοούνται οι συνήθεις βασικοί ή κατώτατοι μισθοί ή αποδοχές και όλα τα οφέλη που παρέχονται άμεσα ή έμμεσα σε χρήματα ή σε είδος από τον εργοδότη στον εργαζόμενο, λόγω της σχέσεως εργασίας.

Η ισότητα των αμοιβών, χωρίς διακρίσεις φύλου, συνεπάγεται:

- α. Ότι η αμοιβή που παρέχεται για όμοια εργασία αμειβόμενη με το κομμάτι καθορίζεται με βάση την ίδια μονάδα μετρήσεως.
- β. Ότι η αμοιβή που παρέχεται για εργασία αμειβόμενη με την ώρα είναι η ίδια για όμοια θέση εργασίας.

Η Επιτροπή καταρτίζει κάθε χρόνο έκθεση για τις εξελίξεις, όσον αφορά την υλοποίηση των στόχων της, συμπεριλαμβανομένης της

δημογραφικής κατάστασης στην Κοινότητα. Διαβιβάζει την έκθεση αυτή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μπορεί να καλέσει την Επιτροπή να εκπονήσει Εκθέσεις, για ιδιαίτερα προβλήματα που αφορούν την κοινωνική κατάσταση.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. ΦΙΛΙΠΠΟΣ Τ. ΠΕΡΡΟΣ, ΔΙΔΑΚΤΩΝ ΠΑΝ/ΜΙΟΥ HARVARD, «Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΕΟΚ», ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΖΗΣΗ, ΑΘΗΝΑ 1992.
2. «ΑΝΕΡΓΙΑ - ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ», ΑΡΘΡΑ ΑΠΟ ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΤΗΣ 23^{ης} ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1999, ΦΥΛΛΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ (σελ. 2).
3. LECERF J., «ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ, ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ Δ. ΚΑΚΟΥΣΑΙΟΥ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΖΗΣΗ, ΑΘΗΝΑ 1992.
4. BARRAGLOUGH G., «ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ», ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ, Β' ΕΚΔΟΣΗ, ΘΕΣ/ΝΙΚΗ 1990.
5. ΛΙΝΑ Α. ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΥ - ΔΩΡΗ ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΖΗΣΗ, ΑΘΗΝΑ 1992.
6. «Η ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΤΑ ΤΟΥ AIDS», ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ Κ. ΠΑΡΙΣΙΑΝΟΣ, Β' ΕΚΔΟΣΗ, 1994.
7. «ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ», ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΟΚ, ΑΘΗΝΑ 1990.
8. «ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΙΑ», ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ Ι. ΧΑΝΙΩΤΗΣ, ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΛΙΤΣΑΣ, 1992.